

Nr. 4

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 1999

14 juli 1999

HANDELINGEN

PLENAIRE VERGADERING

MORGENVERGADERING

WIJZIGING FRACTIEVOORZITTERS

BERAADSLAGING REGEERAKKOORD

Inhoud

Nr. 4

Woensdag 14 juli 1999
Morgenvergadering

Berichten van verhindering	1
Wijziging onder de fractievoorzitters	1
Regeerakkoord 31 (1999) – Nr. 1 Beraadslaging	1
Sprekers : de heren Eric Van Rompuy, Francis Vermeiren, Jos Geysels, Karel De Gucht, Carl De-caluwé, Jos Stassen, Filip Dewinter, Luc Van den Brande, André Denys, mevrouw Wivina De-meester-De Meyer, mevrouw Hilde Lobel, de heer Gilbert Bossuyt, minister Vera Dua, minister Bert Anciaux en minister-president Patrick Dewael	
Regeling van de werkzaamheden	25

VOORZITTER : De heer Norbert De Batselier

- *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*
- *De vergadering wordt geopend om 10.07 uur.*

De voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

Wilfried Aers, Jacques Laverge : gezondheidsredenen;

Maria Tyberghien-Vandenbussche : buitenslands;

Dominiek Lootens-Stael : ambtsverplichtingen;

Joachim Coens, Gisèle Gardeyn-Debever : familieverplichtingen.

WIJZIGING ONDER DE FRACTIEVOORZITTERS

De voorzitter : De heer De Roo heeft het woord.

De heer Johan De Roo : De heer Van Rompuy zal voortaan als fractievoorzitter van de CVP optreden.

**REGEERAKKOORD
31 (1999) – Nr. 1****Beraadslaging**

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de beraadslaging over het regeerakkoord en de erbij behorende regeringsverklaring.

De beraadslaging is geopend.

De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, geachte leden, net zoals de mi-

nister-president dat gisteren deed, wenst de CVP-fractie de nieuwe Vlaamse regering geluk met haar benoeming en wensen we haar alle succes toe. Meer specifiek verwelkomen we de ex-Kamerfractievoorzitters Dewael en Landuyt, ex-senator Vogels en de heer Anciaux, die bijna europarlementslid af is. Nooit was de greep van de participatie op een Vlaamse regeringsvorming zo stevig en werd zo weinig rekening gehouden met het bestuursniveau waarop iemand werd verkozen. De kiezer heeft gekozen voor diverse assemblees, maar hier wordt een regering gemaakt zonder daarmee rekening te houden. Maar wie gaf hier een paar maanden geleden alweer lessen in vernieuwde politieke democratie ?

Ook over de coalitievorming werd niet in de parlementen beslist. Informatie Michel heeft zijn akkoord in Franstalig België tussen PRL, FDF en PS, verruimd met Ecolo, opgedrongen aan de andere bestuursniveaus. Dat bleek heel brutaal wat de Duitstalige gemeenschap betreft, waar men gewoon de onderhandelingen heeft moeten onderbreken. Ook aan Vlaanderen werd deze coalitie opgedrongen. De deelstaten zijn hierdoor ondergeschikte besturen geworden. De christen-democraten moesten buitenspel worden gezet en Verhofstadt voerde getrouw de plannen uit van ceremoniemeester Michel, zonder dat het Vlaams Parlement hierin enige rol kon spelen.

Maar de zin was er wel, in Vlaanderen, om de CVP buitenspel te zetten. Daar had men al lang heel veel zin in. Er was het Burgermanifest van Verhofstadt in 1991, dat het had over de corrupte CVP. Er was diens mislukte formatiepoging in 1991. Ze zijn hier allen aanwezig : de heer Dewael, de heer Stevaert en de heer Sauwens, die over de vorming van de paarse coalities in Limburg hebben onderhandeld. Dan is er de heer Anciaux, die me na een debat eens zei dat hij het heel tof zou vinden om de CVP eens naar de oppositie te sturen en eens te besturen zonder de CVP. Dat zou heel tof zijn.

De toffe CVP zit nu in de oppositie, maar wij zijn geen oppositiepartij. We zullen niet, zoals de vorige oppositie, trachten alles af te breken en het vertrouwen in de politiek te ondermijnen. (*Rumoer*)

We zullen geen persoonlijke aanvallen lanceren, mijnheer Sannen, zoals die van de heer Geysels op voormalig minister Kelchtermans. We zullen al evenmin trachten angstgevoelens te creëren bij de mensen. Ik herinner me nog dat de heer De Gucht op 3 oktober 1998 in Het Laatste Nieuws verklaarde dat er in de Vlaamse economie tienduizenden jobs rechtstreeks bedreigd waren in de autosector, de petrochemie en de banken. Niet minder dan 10 percent van de werknemers in de industrie zouden

Van Rompuy

hun werk verliezen. Als we echter kijken naar dit jaar, zien we dat de netto werkgelegenheid in Vlaanderen met 20.000 arbeidsplaatsen is gegroeid.

Wij gaan geen angstgevoelens creëren in de oppositie. Agalev stelde dat ons falend milieubeleid de gezondheid van de mensen bedreigde. Toch verscheen gisteren het jaarrapport van de Vlaamse Milieumaatschappij dat aantoonde dat de milieukwaliteit inzake water en afval er in Vlaanderen op vooruitgaat. Een recent rapport van de Verenigde Naties toont ook aan dat we op de wereldranglijst van gebieden waar het goed is om te leven op de vijfde plaats staan. Inzake onderwijs zijn we zelfs de nummer één.

De CVP heeft in de afgelopen veertig jaar wellicht wel fouten gemaakt. Dat zal ook wel gebeurd zijn in de voorbije twintig jaar in Vlaanderen. Niemand kan echter ontkennen dat wij onder leiding van Gaston Geens en Luc Van den Brande samen met de bevolking veel uitstekende dingen hebben gerealiseerd. Daarvoor danken wij de heer Van den Brande hartelijk. (*Applaus bij de CVP*)

Op deze verworvenheden zullen we verder werken, ook in de oppositie. We zullen precies zeggen wat we te zeggen hebben. We zullen onversneden onze waarden vooropstellen, nu onze stellingen niet langer moeten worden verwaterd door compromissen met coalitiepartners.

Bij ons is er geen radicalisering. We mijden simplismen of slogans. Wij blijven de partij van de verantwoordelijkheid, de samenwerking en de solidariteit. We zullen ons blijven keren tegen het politiek exploiteren van samenlevingsproblemen, zoals het Vlaams Blok dat al jaren doet. Ook op dat vlak willen we dus duidelijk zijn. We zitten in de oppositie, maar we zullen de samenleving niet exploiteren op partijpolitiek vlak. We zullen de mensen niet tegen elkaar opzetten omdat we nu eenmaal in de oppositie zitten. (*Applaus bij de CVP en de SP*)

Het formatieberaad heeft het beeld verspreid van de 'toffe jongens' en 'toffe meisjes'. De 'knuffelbeertjes' van de Vlaamse regering hebben een zeer hoge knuffelgraad. De nieuwe ministers zullen zeer leuke dingen doen : de regering kleurt je dag met alle kleuren. Met 200 miljard frank aan budgettaire ruimte mag iedereen scoren. Wij stellen echter de vraag waar de coherente visie is, en of het geheel wel betaalbaar is. Echte keuzes en prioriteiten zijn in het regeerakkoord immers niet gemaakt.

De VLD, met als grote woordvoerder de heer Denys, heeft ons jarenlang in het parlement voor-

gehouden dat het overheidsbeslag in de Vlaamse economie te hoog lag. Nu worden er privatiseringen aangekondigd. De GIMV moet 20 miljard frank opbrengen binnen dit en twee jaar. Dit geld dient echter niet om de schuld af te bouwen, maar wel om uit te geven. Alles moet zo snel mogelijk worden gefinancierd. Het privatiseren gebeurt dus niet om kerntaken van de overheid af te stoten; het enige doel is om meer te kunnen uitgeven. De tijd van 'big spending' is opnieuw aangebroken.

De parabel van de krekkel en de mier is hier echt wel van toepassing. De vorige regering was de ijverige mier. Dit regeerakkoord is geschreven door de krekkel, die wil feesten in de zon : het gaat om 110 pagina's vol feestelijke intenties. Slechts in enkele lijntjes staat hoe dit moet worden gefinancierd. Dit is geen regeerakkoord, dit is een krekkelakkoord.

Van deze cumulatieve 200 miljard frank aan vrije ruimte, die zo feestelijk werd aangekondigd, is volgens onze berekeningen hooguit 75 tot 90 miljard beschikbaar. U verlaat de euromeesternorm, die ons over een periode van zeventien jaar reserves doet opbouwen om tegemoet te komen aan de vergrijzing van de bevolking en de afname van het aantal actieven. Uw tijdshorizon bedraagt vijf jaar, die van de euromeesternorm zeventien jaar. U verwacht een hoge constante groeivoet van de uitgaven, waardoor alle reserves tegen 2010 zijn uitgeput.

Tussen dromen van een brutoruimte van 200 miljard frank en een nettoruimte van 75 tot 90 miljard frank is natuurlijk een enorm verschil. De Vlaamse begroting is immers een personeelsbegroting. In het onderwijs en de welzijnssector moeten er verhogingen worden betaald en CAO's worden uitgevoerd. Van de akkoorden in het basisonderwijs en het secundair onderwijs werd slechts een deel gebudgetteerd. Het MINA-fonds moet in evenwicht worden gebracht en het zo gegeerde havendecreet moet worden uitgevoerd. Dat laatste zal, indien gespreid over een periode van vijf jaar, zeker tien miljard frank kosten.

De door de regering gehanteerde brutomarge moet dus worden gehalveerd. U hebt in de komende vijf jaar geen 200, maar slechts 75 tot 90 miljard frank ter beschikking. Dan stel ik nog niet de vraag hoe de zorgverzekering zal worden gefinancierd. Ook dat is nog niet duidelijk.

Mijnheer Sannen, regeren is een kwestie van prioriteiten. We zullen de regering beoordelen, niet op basis van haar inventaris die we gisteren hebben gehoord, maar op basis van haar prioriteiten. De budgettaire marges zullen bij het bepalen van die prioriteiten zeker de kop opsteken. We zullen dan

Van Rompuy

niet aanvaarden dat wordt verdeeld wat wij hebben bespaard om de toekomst te vrijwaren.

De voorzitter : De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren : U zegt terecht dat het zoeken naar budgettaire mogelijkheden voor de zorgverzekering nog niet is voltooid. Maar was dat al uitgeklaard toen het voorstel van mevrouw Becq werd goedgekeurd ?

De heer Eric Van Rompuy : De begroting voorziet nu al in reserves ten belope van 4 miljard frank. In een regeerakkoord moet echter worden gezegd hoe men in de toekomst de zaken zal financieren. Dat akkoord vormt immers de basis voor de volgende jaren. U hebt daarentegen gewoon onze teksten overgenomen. In de loop van de komende maanden zal duidelijk moeten worden hoe u dit zult financieren. Er zullen prioriteiten moeten worden vastgelegd.

De budgettaire situatie is inderdaad gunstig. U zegt dat Vlaanderen slecht werd bestuurd, en dat een grote trendbreuk nodig was. U kunt echter moeilijk zeggen dat we het budgettair niet goed hebben gedaan. Integendeel, het triomfbulletin over een marge van 200 miljard frank bewijst dat we de voorbije jaren fors hebben bespaard, en dat we goed hebben bestuurd met het oog op de toekomst. Dat mag wel eens worden gezegd.

Ook inzake werkgelegenheid oogst u wat wij hebben opgebouwd.

De voorzitter : Minister-president Dewael heeft het woord.

Minister-president Patrick Dewael : Gisteren heb ik in mijn verklaring heel duidelijk gezegd dat Vlaanderen heel ordelijk en budgettair orthodox werd bestuurd.

Ten tweede zullen we het goedgekeurde decreet op de zorgverzekering uitvoeren. U zou wellicht boos zijn geweest, mochten we tornen aan het akkoord waarover een grote overeenstemming bestond. We behouden dit.

Ten derde wordt de administratie door iedereen geprezen. Zij heeft berekeningen gemaakt en prognoses opgesteld met betrekking tot de volgende vijf jaren. Nu zegt u dat die administratie ons voorliegt; althans daar komt het op neer. De berekeningen van de administratie en onze keuze van priori-

teiten houden wel degelijk rekening met de budgettaire implementatie van de zorgverzekering.

We zetten het beleid dus gewoon voort. Ik zou uw reactie begrijpen, als we het anders deden.

De heer Eric Van Rompuy : U verschuilt zich achter de administratie. Het parlement draagt de politieke verantwoordelijkheid voor de netto budgettaire marge. Ook wij hebben onze berekeningen gemaakt, dezelfde die werden gemaakt door de door u geprezen vorige minister van begroting. Zij heeft bevestigd dat de marge niet 200, maar 75 tot 90 miljard frank bedraagt. We zullen de discussie daarover waarschijnlijk in de loop van de volgende jaren voeren. Het is echter alvast duidelijk dat uw marge slechts de helft zal bedragen van wat u nu vooropstelt. U zult dus prioriteiten moeten vastleggen.

Minister-president Patrick Dewael : We moeten rechtlijnig handelen : we kunnen de administratie niet prijzen wanneer ze dingen doet die ons politiek uitkomen, en ze in andere gevallen kraken. We zullen de administratie in de beleidsvoorbereiding de rol geven die haar toekomt. We nemen haar nota's en documentatie au sérieux. Het spreekt vanzelf dat het politieke klimaat achteraf moet worden ingevuld.

De heer Eric Van Rompuy : Ik was toen niet aanwezig en heb die discussie over de cijfers niet zelf kunnen volgen. Alles hangt af van de interpretatie die men aan de cijfers geeft. Men kan de CVP misschien veel verwijten, maar men kan ons zeker niet verwijten niet te kunnen tellen. Jarenlang heeft men ons een boekhoudersmentaliteit verweten, wat eigenlijk het mooiste bewijs is dat we wel degelijk kunnen tellen. Wat de cijfers betreft, is de marge voor ons de helft van wat u hebt vooropgesteld.

Het economisch klimaat is gunstig. Het ondernemingsklimaat in Vlaanderen is totaal anders geworden dan in Wallonië. Wij pasten het beginsel 'back the winner' toe : geen steun meer aan ondernemingen in moeilijkheden; nadruk op wetenschap, technologie en vorming; en verlaging van de lasten.

In mijn arrondissement voerde de VLD campagne onder de slogan 'Stop de uittocht van bedrijven'. Welnu, in het eerste kwartaal van dit jaar konden we in Vlaanderen voor 49 miljard frank aan investeringen optekenen. Dit is werkelijk een recordbedrag, dat even hoog is als voor heel het jaar 1996.

Zoals de minister-president zelf reeds herhaaldelijk heeft gezegd, liggen we perfect op schema om tegen het jaar 2003 de in het Verdrag van Leuven

Van Rompuy

opgenomen halvering van de werkloosheid te bereiken. De heer Geysels beweerde hier ooit dat economische groei geen werk creëert. Welnu, volgens de Hoge Raad voor de Werkgelegenheid zijn er in Vlaanderen netto 100.000 jobs bijgekomen. En het Planbureau verwacht tegen het jaar 2004 een spontane nettotoename van het aantal banen met 208.000. De ambitie om in de volgende jaren in Vlaanderen 150.000 jobs te creëren, is bijgevolg maar matig ambitieus te noemen. Het gaat spontaan reeds om circa 208.000 jobs. Hier kan dus geen sprake zijn van een trendbreuk. Het is de erkenning dat er zich in de jaren negentig een forse banengroei heeft voorgedaan die nu wordt doorgetrokken. De nettoangroei van de werkgelegenheid in de jaren negentig die hier vroeger altijd werd betwist, wordt nu plotseling erkend. Dit is mijns inziens een bijzonder positieve zaak.

In de regeringsverklaring missen we wel een duidelijk doelgroepenbeleid. Ik denk daarbij bijvoorbeeld aan de migranten, waarover niets te lezen valt. Nochtans is het geven van kansen aan die groep een maatschappelijk thema dat in de komende jaren herhaaldelijk zal opduiken, en dan meer bepaald aan de jongeren uit die groep die op de arbeidsmarkt betere mogelijkheden moeten krijgen.

De Vlaamse regering zegt 50 miljard frank uit te trekken voor zogenaamde afcentiemen op de laagste schijven van het inkomen uit arbeid, om op die manier de werkgelegenheid te bevorderen. In dit verband zei de heer Geysels op 15 december 1998 dat hij niet inzag hoe via afcentiemen in de personenbelasting de werkgelegenheid kan worden bevorderd. De heren Bossuyt en Voorhamme hadden het toen over fiscale cadeaus. Dit is typisch voor dit regeerakkoord : elkeen moet kunnen scoren, maar elkeen moet ook vaak het omgekeerde doen van wat hij tijdens de campagne zei. Waar is dan nog de politieke geloofwaardigheid ?

U zult dezelfde weg opgaan als ik met Marivlam heb moeten doen. Afgezien van het feit dat de federale overheid en de Franstaligen met deze afcentiemen moeten instemmen, stel ik openlijk de vraag naar de zin van een belastingverlaging van 10 miljard frank op jaarbasis voor 4 miljoen belastingplichtigen. Ik herinner me nog duidelijk hoe de voorzitter van dit parlement zich daar fel tegen verzette tijdens de regeringsonderhandelingen van 1995.

Wij stellen nog steeds de vraag of het geld van een belastingverlaging niet beter kan worden besteed aan de financiering van omgevingsfactoren. We zit-

ten in Vlaanderen met 60.000 vacatures die niet worden opgevuld, en dit niet alleen in de hoogtechnologische sectoren. Zouden we dat geld dan niet beter gebruiken voor de financiering van vorming en opleiding, in plaats van 250 frank belastingverlaging per maand en per belastingplichtige toe te staan ? Het antwoord op die vraag zullen we tijdens de komende maanden krijgen. Ook daar zie ik dus een fameus bochtenwerk, en stel ik vast dat wij de lijn volgen die wij ons altijd hebben voorgenomen.

De voorzitter : De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren : Mijnheer de voorzitter, mag ik uit de woorden van de heer Van Rompuy afleiden dat hij de stelling verwerpt van een persoon uit de vorige federale regering die hij goed kent ? Die kondigde zo'n twee maanden geleden met de grote trom een vermindering van 1.000 frank per jaar aan, en beschouwde dit als een goede aanloop.

De heer Eric Van Rompuy : Mijnheer Vermeiren, ik neem aan dat u het over mijn broer en het wegwerken van de fiscale discriminatie voor de gezinnen hebt. Dat laatste is inderdaad een belangrijk aspect dat de volgende jaren budgettair verwerkt moet worden. Dat zal niet eenvoudig zijn.

De heer Francis Vermeiren : U was het daarover niet eens met uw broer.

De heer Eric Van Rompuy : De CVP heeft altijd gezegd dat elke belastingverlaging gefinancierd moet kunnen worden. Daarom hebben we onze ambities steeds gematigd. We moeten ons nu afvragen welke keuze kan worden gemaakt. Er wordt gezegd dat er 10 miljard frank kan worden besteed aan de bevordering van de werkgelegenheid. Afcentiemen in de personenbelasting werken echter indirect : de koopkracht kan wat stijgen en de werkloosheidsgraad kan wat verminderen. Ik vraag me af wat de zin is van een belastingverlaging van 250 frank per maand per belastingplichtige.

De heren Voorhamme, Bossuyt en Geysels waren het vroeger met me eens. Ik heb hun verklaringen bij. Dit regeerakkoord biedt wel voor elk wat wils, maar misschien is het een vorm van nieuwe politieke cultuur om het omgekeerde te doen van wat men vroeger beweerde.

De voorzitter : De heer Geysels heeft het woord.

De heer Jos Geysels : Mijnheer de voorzitter, het doet me plezier dat de nieuwe fractievoorzitter van de CVP mijn woorden citeert. De reconversie van minister tot fractievoorzitter gaat blijkbaar zeer snel.

De heer Eric Van Rompuy : Mijnheer Geysels, ook het omgekeerde gebeurt heel vlug.

De heer Jos Geysels : Mijnheer Van Rompuy, ik heb daar geen problemen mee. Ik wil enkel kort reageren op een aantal zaken. Inzake het dossier over de milieuboxen wil ik een en ander rechtzetten. Ik verwijs hiervoor dan ook naar het verslag van deze vergadering. Bij dit dossier heb ik op politiek vlak altijd een zeer hard spel gespeeld. Ik zal dit ook blijven doen. Ik ben immers van mening dat dit dossier geen goede vorm van milieubeleid was. Op het strafrechtelijke vlak heb ik het spel echter steeds correct gespeeld. We kunnen over deze zaak van mening verschillen, maar u kunt me niet van poujadisme beschuldigen.

Tijdens zowat elke begrotingsbespreking hebben we gediscussieerd over de economische groei. Onze meningen hierover verschilden, maar ik heb geprobeerd om, op basis van documenten van het VEV die u wellicht kent, aan te tonen dat de correlatie tussen economische groei en werkgelegenheid niet meer dezelfde is als in de jaren zestig. Een economische groei van bijvoorbeeld 2 percent heeft geen rechtstreekse equivalent voor de werkgelegenheid. Dit is voor mij een reden om vormen van arbeidsherverdeling op de agenda te plaatsen, maar ook daarover verschillen we van mening.

U hoeft zich dus echt niet ongerust te maken : ik blijf dezelfde redenering volgen.

De heer Eric Van Rompuy : Mijnheer Geysels, zowel de Nationale Bank als het Planbureau zeggen dat een economische groei van 2 percent een nettoaanwinst van de werkgelegenheid met 20.000 arbeidsplaatsen tot gevolg heeft. De economische evolutie van de jongste jaren heeft trouwens bewezen dat economische groei werk creëert. Agalev heeft altijd het omgekeerde beweerd, maar nu erkent uw partij plots een toename van 150.000 jobs in de volgende jaren. Vlaanderen beschikt niet steeds over de nodige instrumenten om nieuwe jobs te creëren, maar het staat vast dat door economische groei meer werkgelegenheid ontstaat. Ik ben blij dat op deze wijze toch continuïteit in het beleid bestaat. Wij zijn niet van mening veranderd.

De christen-democraten zijn voorstander van het vrije initiatief, niet enkel op het economische vlak,

maar ook op dat van cultuur en welzijn. De vrije keuze op deze terreinen is belangrijk. We moeten initiatieven kunnen nemen. We mogen niet alles verwachten van de overheid, noch overstappen naar een veralgemeende individuele vorm van het chequesysteem. Dit vormt een wezenlijke bekommernis van onze fractie. Creatieve krachten in de samenleving die belangrijke maatschappelijke taken op zich nemen, moeten worden gevaloriseerd. Daarom vragen we garanties opdat het cultuur- en welzijnsbeleid dat door voormalig minister Martens werd gevoerd, kan worden voortgezet in de loop van de volgende jaren. Dit is een essentieel punt voor de christen-democraten. Ik hoop dan ook dat deze regering dit heel belangrijke aspect van het beleid zal behouden.

Het is onjuist dat onderwijs de jongste jaren geen prioriteit is geweest. Collega's van de SP, u verwondert mij. U hebt nu misschien een nieuwe maagdelijkheid gevonden, maar in de 18 jaar dat de Vlaamse regering bestaat, heeft de SP 16 jaar mee geregeerd. De heer Van den Bossche was 10 jaar minister van Onderwijs. In de regeringsverklaring staat nu dat het budgettaire aspect zwaar op onderwijs heeft gewogen. We hebben de jongste jaren nochtans fors in onderwijs geïnvesteerd. De kritiek van de groenen en liberalen op dat beleid wekt bij mij grote verwondering. Er moet inderdaad in onderwijs worden geïnvesteerd, maar dat is in het verleden ook gebeurd. Ik herinner me de begrotingsbesprekingen waar minister Van den Bossche al meteen duidelijk stelde dat hij geen frank wens te besparen op onderwijs. Integendeel, hij heeft altijd zijn deel gehad in de reële aangroei van de middelen.

Onderwijs is inderdaad belangrijk. Er moet worden geïnvesteerd in leerlingen en leerkrachten, en niet in netten en structuren. Voor de CVP zijn leerling en leerkracht belangrijk, maar iedereen moet gelijk zijn in om het even welk net. Daarom zal de CVP erover waken dat er conclusies worden getrokken uit de studie over de objectificeerbare verschillen. Zolang de resultaten van deze kwantificeerbare studie niet bekend zijn, moeten de decretaal vastgelegde verbintenissen worden uitgevoerd.

Rust moet betekenen dat de scholen na de structurele hervormingen de kans krijgen om te werken aan hun pedagogische opdracht. We hebben in onze snel veranderende maatschappij nood aan sterke scholen met een pedagogische ambitie. Het pedagogisch moment situeert zich op het niveau van de school, maar onderwijs moet in een bredere maatschappelijke context worden bekeken. Het is voor de scholen een uitdaging om het pedagogisch

Van Rompuy

project dat sterk is verankerd in een brede sociale en maatschappelijke context, uit te bouwen. Daarom is het nodig dat ook in de toekomst concrete samenwerkingsmogelijkheden met andere maatschappelijke actoren worden ontwikkeld, zoals de culturele en sportsector en de nijverheid.

Ook wij vinden openbaar vervoer en mobiliteit een belangrijke prioriteit voor de volgende jaren. Hier zullen natuurlijk keuzes moeten worden gemaakt. Niet alles kan worden gerealiseerd. Ik heb hier een nota van de administratie : gratis openbaar vervoer voor min 12-jarigen en plus 65-jarigen gespreid over vijf jaar kost 3,8 miljard frank, fietsnetwerken 5 miljard frank, gewestwegen 20 miljard frank, missing links 29 miljard frank, voorstadsnetten 15 miljard frank en het decreet op de basismobiliteit 7,5 miljard frank. Dat is een schitterende inventaris, maar er moeten prioriteiten worden gelegd. We zullen afwachten wat op dat vlak gebeurt.

De voorzitter : De heer De Gucht heeft het woord.

De heer Karel De Gucht : Mijnheer Van Rompuy, enkele maanden geleden hebt u in een interview in De Standaard uitdrukkelijk gezegd dat er een groots mobiliteitsplan moest komen en dat de missing links moesten worden opgelost. Toen werd u gevraagd waar u dat geld zou halen. U hebt geantwoord dat als dit een prioriteit is, men daar geld moet voor vinden.

De heer Eric Van Rompuy : Ik heb net gezegd dat die openbare werken voor ons een prioriteit zijn. Ik heb er zelfs een getal op gekleefd.

De heer Karel De Gucht : We geven uitvoering aan uw interview.

De heer Eric Van Rompuy : Ik heb verwezen naar de heer Van den Brande, die kennis en innovatie cumulatief in de vorige regeerperiode heeft opgebouwd. Het ging om 2 miljard frank per jaar. Mevrouw Demeester heeft toen een getal van 30 miljard frank genoemd. Als ik hier de optelsom maak, kom ik tot een veelvoud daarvan.

Dit regeerakkoord moet nog keuzes maken. Men zal niet alles kunnen realiseren. We kijken met belangstelling uit naar de groenen die zich in het verleden altijd tegen grote infrastructuurwerken hebben gekeerd. Ze moeten nu bewijzen dat ze in moeilijke dossiers verantwoordelijkheid kunnen nemen. Zal deze coalitie in staat zijn om moeilijke keuzes inzake mobiliteit en vervoer te maken ?

De voorzitter : De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren : Uiteraard, mijnheer Van Rompuy, zullen we keuzes moeten maken. De regering zal haar prioriteiten bij de volgende begrotingsbespreking moeten bepalen.

Ik wil u herinneren aan de begrotingsbespreking van een jaar geleden. Ik vroeg toenmalig minister Baldewijns waarom de kredieten voor openbare werken nog niet waren vastgelegd. De heer Decaluwé ergerde zich daar eveneens aan. Ik vroeg me af of voormalig minister Demeester de begrotingsbespreking misschien had gemist, want haar eigen fractie leverde kritiek. De SP beweerde dat mevrouw Demeester de kredieten niet wou vastleggen. Vindt u dat een goede manier van regeren ?

We zullen onze prioriteiten bepalen en tijdens de begrotingsbespreking een akkoord afsluiten. De VLD zal waken over de degelijkheid én de uitvoering van dat akkoord.

De voorzitter : De heer Decaluwé heeft het woord.

De heer Carl Decaluwé : Mijnheer Vermeiren, u stelt de zaken niet juist voor. Er ontstond in de vorige coalitie inderdaad wat heibel naar aanleiding van de resolutie over het structureel onderhoud van de wegen. Een aantal studies wees uit dat men 15 tot 20 miljard frank nodig had voor een versneld structureel onderhoud. We hebben onze toenmalige coalitiepartner gedwongen – en mevrouw Demeester is ons daarin gevolgd – om bij de begrotingscontrole 1,5 miljard frank extra uit te trekken.

De voorzitter : De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy : Men zal hier nog maanden over moeten discussiëren, want de middelen zijn beperkt. Men zal dus keuzes moeten maken. Ik heb altijd duidelijke keuzes gemaakt.

Op 7 juni 1998 verklaarde minister Stevaert in het parlement het volgende over Doel : 'Moet men de bevolking van Doel laten geloven dat het binnen twintig jaar goed leven zal zijn in het hart van een containerhaven en onder de koeltoren van een kerncentrale ? De Vlaamse regering had de Doelenaars in de waan kunnen laten dat alles mogelijk bleef, we hebben dat niet gedaan.' Nu geeft de Vlaamse regering opnieuw illusies door een studie te bestellen.

Van Rompuy

De heer Stassen wees enkele dagen voor de verkiezingen op het domino-effect in de streek rond Doel. Hij beweerde dat na Doel ook Kieldrecht en Vrasene zouden vallen. Als leden van de meerderheid zulke verklaringen afleggen, enkele dagen voor de verkiezingen, om dan een studietje te bestellen waarvan men het resultaat al lang kent, dan is dat zuiver kiezersbedrog. Verantwoordelijkheid opnemen is heel wat anders dan vrijblijvende verklaringen afleggen. *(Applaus bij de CVP)*

Dat zal één van de grote punten zijn in deze coalitie. Een aantal partijen die jarenlang kritiek hebben gegeven op wat er werd gedaan, maken nu deel uit van de regering. Ze hebben echter nooit de verantwoordelijkheid moeten dragen om bepaalde zaken uit te voeren.

De voorzitter : De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen : Ik was niet van plan oude koeien uit de gracht te halen of witte olifanten op te voeren. *(Gelach bij de CVP en het VB)*

De heer Eric Van Rompuy : Dat zijn geen oude koeien. Het gaat om verklaringen van nog geen maand geleden.

De heer Jos Stassen : Uw partij heeft jarenlang het beleid uitgestippeld en is mee verantwoordelijk voor de ontwikkelingen op Linkeroever. Uw partij draagt een zeer grote verantwoordelijkheid voor wat er is gebeurd in het Waasland en Beveren, en dit zowel op federaal als later op Vlaams niveau. Uw partij heeft ervoor gezorgd dat vijftien jaar geleden het Doeldok werd gegraven voor een bedrag van 2 miljard frank. Dat dok werd nooit gebruikt. Het heeft in totaal 40 miljoen frank opgebracht doordat een aannemer de elementen heeft gemaakt voor twee tunnels. Voor de rest is het een surf- en vogelparadijs. *(Gelach bij de CVP en het VB)*

Mijnheer Van Rompuy, wij zullen ervoor zorgen dat het dok wordt gedempt en dat die witte olifant wordt afgevoerd. De situatie is dan volledig anders dan degene die u hebt achtergelaten. Indien u dat een nietszeggende studie noemt, dan bewijst u dat u van dit dossier niets kent en dat u dringend moet nagaan wat er aan de hand is.

De heer Eric Van Rompuy : Als er één dossier is waar onder meer de heer Van den Brande, mevrouw Demeester en de heer Stevaert heel moeilijke en pijnlijke beslissingen hebben moeten nemen,

dan is het wel Doel. Er moesten immers heel wat noodzakelijke infrastructuurwerken worden gepland. Ook de SP bepleitte de zaak. De heer Voorhamme was één van de voortrekkers. We beseften wel degelijk dat er een aantal maatschappelijke problemen zouden volgen. We hebben gezorgd voor een sociaal begeleidingsplan. Wij weten goed genoeg wat zo een beslissingen inhouden. Eens ze zijn genomen, moet men de mensen echter niet meer in de waan laten dat de klok in een paar maanden kan worden teruggedraaid. Dat is het soort hypocrisie van dit regeerakkoord die ik aanklaag. *(Applaus bij de CVP en het VB)*

De groenen hebben ons jarenlang verwijten gemaakt. We moesten echter de economische ontwikkeling mee helpen schragen. Uiteraard zijn er hierbij negatieve gevolgen. Indien men de ring rond Antwerpen de volgende maanden zal ontsluiten, zal dit ook een aantal consequenties met zich meebrengen. Iedereen zal daarbij zijn verantwoordelijkheid moeten opnemen.

De sectoren ruimtelijke ordening en milieu liggen bijzonder gevoelig. De liberalen hebben ons aangewreven dat we werden gegijzeld door de socialisten en de groenen. De Brils, de Laverges, de Denysen zegden tegen ondernemers en zakenmensen dat de CVP zich door de SP liet doen. De liberalen zouden het helemaal anders aanpakken.

Uit het regeerakkoord blijkt echter dat de principes en de doelstellingen van het RSV gisteren door minister-president Dewael goed werden bevonden. Het nieuw decreet op de ruimtelijke ordening wordt nu aanvaard, terwijl het vroeger werd betwist. Het handhavingsbeleid van minister Stevaert wordt voortgezet. Hij is wel slim genoeg om dat niet zelf te doen. Hij heeft de hete brij doorgeschoven. Hij is handig genoeg; zo heb ik hem gedurende de laatste maanden in de Vlaamse regering leren kennen. Minister Van Mechelen zal het handhavingsbeleid moeten uitvoeren dat gisteren nog – zo heb ik horen zeggen – door federaal minister Gabriels werd bekritiseerd. We klagen deze hypocriete houding aan.

Inzake het Mestactieplan gebeurt hetzelfde. Ik ken de tekst goed. Minister Dua, u zult het door de vorige regering goedgekeurde MAP uitvoeren. Zo lees ik het toch in de regeringsverklaring. Het decreet vormt toch de basis. Voor de verkiezingen was het MAP onbespreekbaar, maar nu zal het worden uitgevoerd. Voor ons betekent NPC dat men na de verkiezingen hetzelfde zegt als wat men voor de verkiezingen heeft gezegd. *(Applaus bij de CVP en het VB)*

Van Rompuy

Mijnheer Bossuyt, de CVP zal ook in deze moeilijke omstandigheden haar verantwoordelijkheid opnemen.

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Ik vraag me af of u dezelfde tekst hebt gelezen als ik.

De heer Eric Van Rompuy : Ik heb het regeerakkoord bijzonder goed gelezen, en wel drie keer.

Minister Vera Dua : Daarin staan twee zaken die ik ook voor de verkiezingen heb verdedigd, en ik kan u de teksten tonen. Ten eerste : laat ze maar proberen de zaak op te lossen met mestverwerking. Ten tweede : dat kan onder twee voorwaarden. Mestverwerking moet gebeuren zonder overheidssubsidies, en de normen die gelden voor andere, vergelijkbare installaties moeten behouden blijven.

De heer Eric Van Rompuy : Hebt u het MAP goedgekeurd ?

Minister Vera Dua : Uiteraard niet. En over de draak die het MAP-bis zou zijn, staat er niets in. Dat MAP kan trouwens nog niet worden uitgevoerd, omdat de vorige regering die uitvoering heeft opgeschort. (*Applaus bij AGALEV*)

De heer Eric Van Rompuy : We zullen dat waakzaam blijven volgen.

De voorzitter : De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren : Uit het betoog van de heer Van Rompuy heb ik onthouden dat hij heeft bekend dat hij gedurende jaren de gegijzelde is geweest van zijn coalitiepartner.

De heer Eric Van Rompuy : Neen, u hebt dat gezegd ! Hoe dikwijls hebt u mij niet gevraagd hoe lang ik nog met de socialisten zou besturen ! Maar vandaag bestuurt u niet enkel met de socialisten, maar ook met de groenen ! (*Applaus bij de CVP*)

De heer Francis Vermeiren : Volgens mijn interpretatie bent u eigenlijk een gegijzelde geweest, en erkent u dat. Wij daarentegen hebben de sleutel gevonden om het slot te openen en om met de mensen een dialoog te voeren. Als u de regeringsverklaring goed leest, dan zult u merken dat dit het geval is. U daarentegen bent er niet in geslaagd om

zo een dialoog te voeren. Dat is het grote verschil tussen vroeger en nu.

De heer Eric Van Rompuy : Men kan de CVP veel verwijten, maar niet dat we een partij zouden zijn die geen rekening houdt met wat een ander zegt. Hoe dikwijls heeft men ons er niet van beschuldigd dat we een partij van mossels zouden zijn, die haar principes gemakkelijk overboord gooit ? Nu krijgen we het omgekeerde te horen : we zouden te rechtlijnig zijn geweest !

We zullen de volgende maanden wel zien wie er rechtlijnig is. Laten we het eens over Brussel hebben, mijnheer Anciaux. Uw vader is uit de Brusselse regering gestapt omwille van het taalhoffelijkheidsakkoord. Zo heeft men de Brusselse instellingen bijna twee jaren wil verlammen. Het Verdrag van Maastricht mocht niet worden goedgekeurd, er mocht niets gebeuren. Vandaag echter stellen we vast dat mevrouw Neyts en de heer Gatz in de Brusselse regering dat akkoord zonder discussie goedkeuren. De CVP had Brussel als een breekijzer kunnen gebruiken, want we zijn er onmisbaar. We hebben dat echter niet gedaan. (*Opmerking van de heer Paul Van Grembergen*)

Ik kom daar straks op terug. In Brussel gedragen we ons als verantwoordelijke mensen. Mevrouw Grouwels en de heren Chabert en Vandenbossche hebben de Brusselse instellingen niet geblokkeerd. U daarentegen wilde dat wel doen, mijnheer de minister-president. De heer Verhofstadt had de instructie gegeven dat er in Brussel niets mocht gebeuren. Hij wilde daar alles blokkeren, om zo de gehele staatsstructuur in vraag te stellen. Wij daarentegen doen dat niet, en dat is een positieve zaak.

De voorzitter : Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux : Mijnheer Van Rompuy, u hebt eigenlijk het antwoord zelf al gegeven. We hebben in dit dossier, waarvoor de Vlaamse regering niet aan tafel heeft gezeten, met Agalev, de SP, de CVP, de VU en de VLD gepoogd een standpunt in te nemen, waar ook uw partij het ongetwijfeld mee eens is. Voorzover ik weet, is minister Chabert op dit ogenblik terug minister. Ik begrijp dan ook niet hoe u mij enig verwijt kunt maken over de taalhoffelijkheidsregeling.

De heer Eric Van Rompuy : Uw vader heeft ontslag genomen, omdat ze onaanvaardbaar was voor de Vlamingen ! Dat is het grote punt.

Minister Bert Anciaux : Er werden een aantal toekomstige garanties ingebouwd.

De heer Eric Van Rompuy : Neen, de regeling is identiek dezelfde.

Minister Bert Anciaux : Ik voel me niet geroepen om hier het Brussels regeerakkoord te verdedigen. *(Rumoer)*

Er werden een aantal garanties ingebouwd, onder meer de vertegenwoordiging van de Vlamingen in de diensten, ziekenhuizen en OCMW's. *(Rumoer bij het VB)*

Ik stel alleen maar vast dat de CVP daar laaiend enthousiast over was. Er zijn nu inderdaad stappen gezet. Het probleem Brussel zal in elk geval een bezorgdheid blijven van deze Vlaamse regering.

De heer Eric Van Rompuy : Mijn punt was dat de VU en de VLD de Brusselse instellingen voor de verkiezingen wilden blokkeren. Ze zijn daar niet in geslaagd. Toen werd gezegd dat er slechte Vlamingen in Brussel waren. Mevrouw Grouwels moest aanvaarden dat minister Anciaux ontslag nam. Toen was het taalhoffelijkheidsakkoord een kaakslag, na de verkiezingen wordt het onmiddellijk onderschreven. Wij vinden dat inderdaad positief, maar wie is er van mening veranderd ?

Ik wil hier alle democratische partijen bij betrekken. Een van de positieve punten van de verkiezingen was dat de democratische partijen hebben gepoogd om een positief project voor Brussel op te stellen, en dat zij hebben gevochten voor democratische opvattingen. Het is ons gelukt om degenen die onze staat willen vernietigen en Brussel tot gijzelaar van een aantal mensen maken, namelijk het Blok en de heer Demol, af te blokken. Dit is een overwinning voor de democratie in Vlaanderen. *(Applaus bij de CVP, de SP en AGALEV)*

De voorzitter : De heer Dewinter heeft het woord.

De heer Filip Dewinter : Mijnheer Van Rompuy, ik stel vast dat u al van bij het begin van uw mandaat als fractieleider in de fout gaat. In plaats van een breed oppositiefrent te vormen, maakt u tot grote vreugde van de meerderheid net dezelfde fout als de VLD tijdens de vorige coalitie. U hangt nu de politiek correcte jongen uit, om er toch maar opnieuw bij te mogen zijn als deze regering over enkele maanden, een jaar of vier jaar zou barsten – en die kans is zeer reëel. Doe dat niet !

U speelt alleen in de kaart van een aantal verliezende partijen als de SP, die profiteren van uw zogenaamde politieke correctheid en van het cordon sanitaire. Dit leidt er alleen maar toe dat partijen

als de SP, die de kiezer afstrafte omwille van hun immoraliteit, altijd opnieuw aan de vleespotten kunnen blijven zitten. Als u die strategie van de linkerkzijde in Vlaanderen, die niet gewild is en afgestraft werd door de kiezer, toch blijft volgen, zult u merken dat de CVP over tien jaar nog altijd in de oppositie zit. *(Applaus bij het VB)*

De heer Eric Van Rompuy : Mijnheer Dewinter, ik wil duidelijk zijn. De CVP zal oppositie voeren, maar ook en vooral tegen u. We zullen ons altijd blijven verzetten tegen uw maatschappijbeeld. Het feit dat we kritiek geven op een regering, wil niet zeggen dat we een bondgenootschap met u zullen aangaan, nu niet en nooit niet. Dit blijft de lijn van de CVP, en ik zal daar de volgende jaren als fractieleider over waken. *(Applaus bij de CVP, de SP en AGALEV)*

De heer Filip Dewinter : Uw uitspraken zorgen opnieuw voor applaus bij de SP en de groenen, en zelfs bij de voorzitter van dit parlement. Ik wil u echter één ding zeggen, mijnheer de fractieleider van de CVP : bezint eer ge begint. Denk goed na over wat uw geestesgenoten in Nederland is overkomen. Wat blijft er nog over van het CDA, dat net zoals de CVP decennialang heeft geregeerd en dan naar de oppositie werd verbannen ?

Men kan vanuit de oppositie iets bereiken als men een breed oppositiefrent vormt. Ik vind het dan ook heel spijtig dat u dergelijke verklaringen nu reeds aflegt. Dit is immers het gedroomde scenario waarop SP, VLD, Agalev, VU&ID en andere partijen en groepjes die tot deze regering behoren, hebben gehoopt. U maakt hier een kapitale fout.

We vinden het niet erg dat u ons opnieuw verkettert. Dit zorgt ervoor dat het Vlaams Blok blijft groeien. Hoe meer men ons in het verdomhoekje duwt, hoe groter onze partij wordt. Als u dat de voorbije twintig jaar nog niet hebt geleerd, dan hebt u van politiek niets begrepen. Weet wel dat u uzelf door deze strategie ten eeuwigden dage veroordeelt tot de oppositie. *(Applaus bij het VB)*

De heer Eric Van Rompuy : Als dat de prijs is, dan ben ik graag bereid deze te betalen.

De jongste jaren zijn we in het Vlaams Parlement zwaar aangevallen door de VLD en de VU omwille van onze zogenaamd makke Vlaamse opstelling. Na de Sint-Michielsakkoorden in 1993 en de rechtstreekse verkiezingen van het Vlaams Parlement in 1995, heeft de heer Van den Brande gezegd dat de periode 1995-1999 zou worden gebruikt voor de voorbereiding van een nieuwe stap in de staatsher-

Van Rompuy

vorming. De Vlaamse regering heeft actief meege- werkt aan de werkgroepen in het parlement. We hebben daarbij een aantal conclusies getrokken, zowel in dit parlement als in de partij. De CVP heeft vervolgens een vijfpuntenprogramma naar voren gebracht waarin essentiële elementen als fiscale autonomie, federalisering van kinderbijslag en gezondheidszorg, waarborgen voor de Vlamingen in Brussel en homogene bevoegdheidspakketten waren opgenomen.

In 1992 is de Vlaamse regering – de eerste regering-Van den Brande – gestart met een tienpuntenprogramma. Dit werd door de toenmalige partijvoorzitters overgenomen in het federale regeerprogramma. Voor het begin van het parlementaire jaar – het heeft uiteindelijk tot Kerstmis geduurd – moesten er wetsontwerpen worden ingediend om dat tienpuntenprogramma waar te maken. In maart 1993 werden de Sint-Michielsakkoorden afgesloten.

Wat staat er nu in het federaal regeerakkoord? Er is geen enkele timing of resultaatsverbintenis opgenomen. Integendeel, het gaat om een intergouvernementele conferentie waarbij de Vlaamse regering en het Vlaams Parlement 2 leden tellen op een totaal van 12. Waar is de tijd van de gemeenschapsdialoog? De tweeledigheid wordt verlaten. De heer Van den Brande heeft het al meermaals gezegd: we keren terug naar het Belgisch model van 1970. Waar op de agenda is er sprake van een overheveling van de personenbelasting en van de federalisering van kinderbijslag en gezondheidszorg?

De voorzitter : Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux : Mijnheer van Rompuy, ik wil u vragen om het regeerakkoord erop na te lezen. Daarin staat uitdrukkelijk vermeld dat de Vlaamse regering vertrekt van de institutionele dynamiek die het Vlaams parlement tot stand heeft gebracht tijdens de vorige zittingsperiode.

Er staat ook uitdrukkelijk dat de dialoog van gemeenschap tot gemeenschap door de Vlaamse regering zal worden geactiveerd. Dit betekent dat deze Vlaamse regering, eventueel zelfs los van het al dan niet functioneren of goed functioneren van wat federaal werd afgesproken, in gesprek zal treden met het Waalse Gewest en de Franstalige Gemeenschap om gezamenlijk initiatieven te nemen en oplossingen op federaal vlak uit te werken. Mijnheer Van Rompuy, op zich is dat al immens

veel meer dan wat u gedurende vier jaar hebt gedaan op federaal vlak. (*Rumoer*)

De heer Eric Van Rompuy : In 1993 waren er de Sint-Michielsakkoorden, met historische hervormingen als de rechtstreekse verkiezing van het Vlaams Parlement en de hervorming van alle parlementaire assemblees. Naar aanleiding van het regeerakkoord, waarover de SP en de heer De Batse- lier mee hebben onderhandeld, hadden we afgesproken om de komende vier jaar te gebruiken om een nieuwe stap in de staatshervorming voor te be- reiden, die we vervolgens in de volgende zittings- periode zouden realiseren. Wij blijven die lijn vol- ledig trouw.

De voorzitter : De heer Van den Brande heeft het woord.

De heer Luc Van den Brande : Mijnheer de voor- zitter, ik ga tijdens dit debat geen politieke contro- verse aangaan met de Vlaamse regering. We moe- ten immers de nodige afstandelijkheid aan de dag leggen. Ik denk wel dat de juiste omstandigheden hun rechten hebben. Wat is de feitelijke toestand? Ik lees en hoor heel vaak dat er nu reeds een groot verschil zou bestaan wanneer men het huidige re- geerakkoord vergelijkt met wat de vorige zittings- periode werd gerealiseerd. We hebben in dit parle- ment met de steun van alle partijen de afspraak ge- maakt om in de periode 1995-1999 een nieuwe her- vorming voor te bereiden. Er bestaat dus een toets- steen om te weten wat werd gerealiseerd. Op 29 fe- bruari 1996 hebben we de Schrikkelnota opgesteld. Op basis daarvan zijn we tot resoluties gekomen.

Het is van fundamenteel belang om nu over meer- derheid en oppositie heen een aantal hervormin- gen door te voeren. De CVP-fractie en ikzelf zijn volledig bereid mee te werken aan de hervormin- gen die kunnen worden voortgezet in de nieuwe regeerperiode. We moeten die gezamenlijk waar- maken. Net zoals de begroting geen doel is op zich- zelf maar een instrument voor het beleid, is ook de staatshervorming geen doel op zichzelf maar een instrument om een verantwoordelijk beleid te voe- ren.

Er is één groot probleem. De formule die wordt voorgesteld in het federale akkoord is een retrofor- mule die volledig afstapt van wat ondertussen als een dialoog van gemeenschap tot gemeenschap moest totstandkomen. Ik heb in mijn Schrikkelnota heel duidelijk de mechanismen aangegeven. Door de fusie van gewest en gemeenschap in Vlaanderen zijn we bij de vergaderingen van de Interministe- riële Conferentie en het Overlegcomité slechts één

Van den Brande

van de zes gesprekspartners die rond de tafel zitten. Door dit ook intergouvernamenteel en interparlementair te doen, komen we terecht in een totaal vertrokken situatie. Dit is een volstrekt unitair en unitaristisch concept, dat steunt op de absolute gelijklopendheid tussen alle coalities in alle regeringen.

Mijnheer de voorzitter, ik wil enkel mijn grote bezorgdheid uitdrukken. Ik voeg eraan toe dat we op dit punt heel constructief stappen zullen proberen te zetten. Het is mijn grote bezorgdheid dat de formule die werd uitgewerkt door de federale regering een formule is van niet-dialoog, niet zorgt voor gelijkheid tussen gemeenschappen en niet steunt op een concept waarvan ik dacht dat het tot een gemeenschappelijke opinie behoorde, namelijk dat de deelstaten de wezenskenmerken zijn van het Belgische geheel. Ik wil hiervoor uitdrukkelijk waarschuwen.

De heer Eric Van Rompuy : Hugo Schiltz heeft herhaaldelijk gezegd dat de federale regeringsvorming steeds het breekijzer is geweest. Dat was zo in 1970, in 1988 en in 1993. Als de federale regering geen actieve rol speelt, komt er van staatshervormingen niets in huis. In diverse interviews – ik heb er stapels van – hebben de heren De Gucht en Denys gezegd dat de federale regeringsvorming daarvoor het ogenblik was. Het is weliswaar niet het moment om al te onderhandelen : wij hebben nooit beweerd dat men onmiddellijk een onderhandeld akkoord moest hebben. Men moet op dat ogenblik echter wel garanties krijgen, er moeten een tijdschema en een resultaatsverbintenis zijn opdat er iets van zou komen. Het is duidelijk dat de Franstaligen hier geen vragende partij zijn : dat weten we al jaren. Ik heb dat ook in een aantal interviews gezegd. Maar de vraag is : wanneer gebruikt men zijn macht ? Wanneer heeft men dat ervoor over ?

Ik heb heel veel waardering voor de heer Van Grembergen, die dat ook weet. Tijdens de vorige zittingsperiode heeft hij ons vaak striemend aangevallen. Volgens hem werd de CVP gegijzeld door PS en PRL-FDF. Hij schilderde de heer Dehaene zelfs ooit af als een verrader van Vlaanderen. Nu richt hij zijn hoop op de heer Michel. In 1993, een paar weken voor de goedkeuring van de Sint-Michielsakkoorden, riep de heer Dewael dat er verkiezingen moesten worden gehouden. De VLD was toen bezig aan een opgang. Wij hebben toen in heel moeilijke omstandigheden gewerkt, samen met de Volksunie en Agalev, om ervoor te zorgen dat er

een rechtstreeks verkozen Vlaams Parlement kwam. Welnu, ik ben er van overtuigd dat als er de volgende jaren meer Vlaamse autonomie tot stand zal komen, dat met de CVP zal gebeuren. Als ik bekijk wat nu ter tafel ligt, ben ik ervan overtuigd dat er niets van zal terechtkomen.

Ik citeer nogmaals de heer Denys – op 15 december 1998 – over de verdeelsleutel tussen Nederlandstaligen en Franstaligen. De heer Denys heeft toen gezegd dat dit heel belangrijk was, dat dit moest worden gebruikt als hefboom voor een nieuwe staatshervorming, dat het een onderdeel moest worden van een algemeen onderhandelingspakket. Maar nu weten we zeer goed dat Ecolo in de federale regering is gestapt omdat ze weten dat ze inzake die verdeelsleutel het onderste uit de kan halen : 2,4 miljard frank. Dit is wat de Ecolo-vertegenwoordigers in *Le Soir* en *La Libre Belgique* hebben verklaard; ik raad u aan die kranten ook te lezen. Deze vertegenwoordigers beweren dat ze garanties hebben voor die 2,4 miljard frank voor de volgende vijf jaar. Dat wil zeggen dat er 14 miljard frank wordt onttrokken aan het Vlaams onderwijs ten voordele van Franstalig België. Het moment van de staatshervorming werd daar dus niet voor gebruikt. Dat is de prijs voor de federale regeringsdeelname die Verhofstadt moet betalen aan Ecolo. Vlaanderen verliest hierdoor 14 miljard frank voor het onderwijs. Dat is onaanvaardbaar. (*Applaus bij de CVP en het VB*)

De voorzitter : Minister-president Dewael heeft het woord.

Minister-president Patrick Dewael : Mijnheer Van Rompuy, de waarheid heeft ook haar rechten. De waarheid is dat het dossier waarover u het hebt, al maanden op de tafel van het Overlegcomité ligt. De vorige federale regering heeft daar geen keuze in willen maken. Dat is de waarheid. Ik stel vast dat het dossier vooruit is geschoven, en dat er een discussie bestaat tussen de gemeenschappen over de vraag welke criteria in aanmerking zullen en moeten worden genomen.

Ik heb dat krantenartikel ook gelezen, en weet dus wat de medewerker van Ecolo terzake heeft verklaard. Maar als iemand die goed geplaatst is om het te weten, verklaar ik hier uitdrukkelijk dat er tijdens de federale regeringsonderhandelingen enkel en alleen is overeengekomen dat er een oplossing moet komen voor dit dossier, en dat de gemeenschappen hierbij zullen worden betrokken. Alles is dus nog mogelijk. U tracht daar een communautaire slijtzwam van te maken, wat ik onverstandig vind.

De heer Eric Van Rompuy : Ik doe dat niet. De heer Denys heeft dat gedaan. In de Franstalige pers gaat Ecolo er nu al van uit dat er 1 miljard frank uit Brussel komt, en 2,4 miljard frank uit de pot van de nieuwe verdeelsleutels. Op het Ecolo-congres werd dat bedrag ook genoemd. We zullen zien wat er de volgende maanden gebeurt. U zult het de volgende jaren niet gemakkelijk hebben, zoals het ook voor ons niet steeds gemakkelijk is geweest. Wij zitten in het Vlaams Parlement, met een Vlaamse regering. Op federaal vlak heeft men nog te maken met de Franstaligen. Ons heeft men altijd het verwijt gemaakt dat het niet gemakkelijk was in de CVP. We hadden de minister-president in Vlaanderen en de eerste minister in België. Dat is inderdaad niet simpel. Als ik nu echter zie hoe de heer Verhofstadt bij zijn formatiepoging dat soort van dossiers eenzijdig oplost ten koste van Vlaanderen, dan verkies ik toch nog altijd het duo Dehaene-Van den Brande. (*Applaus bij de CVP*)

Minister-president Patrick Dewael : Mijnheer Van Rompuy, we doen niet aan politiek om het gemakkelijk te hebben. Beleid voeren is uiteraard niet eenvoudig.

De heer Eric Van Rompuy : Dat moet u de CVP niet zeggen.

Minister-president Patrick Dewael : Ik wil u echter geruststellen : oppositie voeren is ook niet gemakkelijk.

De heer Eric Van Rompuy : Sommigen in de pers hebben ons jarenlang verweten dat we geen goed beleid voerden. Zij wisten het veel beter. Nu willen sommigen in de pers ons al zeggen hoe we oppositie moeten voeren. De CVP zal oppositie voeren op haar manier.

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Inzake verdere stappen in de staatshervorming wil ik in elk geval nu in de meerderheid dezelfde houding aannemen als vroeger in de oppositie. In het regeerakkoord staat dan ook diezelfde houding ingeschreven.

Mijnheer Van den Brande, in de vorige regeerperiode hebben wij op een constructieve wijze meegewerkt aan het dossier van de staatshervorming.

De heer Luc Van den Brande : Dat is juist.

De heer André Denys : We hebben dit dus niet gedaan in een sfeer van opbod. We wisten immers maar al te goed dat dit een moeilijk dossier is, waar

alle Vlaamse partijen gemeenschappelijk aan moeten meewerken.

Als ik de situatie van de vorige regeerperiode vergelijk met de huidige situatie, dan vind ik dat er geen verschil is inzake doelstellingen. Er is wel een verschil inzake strategie. De vier of vijf grote doelstellingen van de resoluties waren : fiscale autonomie, homogene bevoegdheidspakketten, het gezins- en gezondheidsbeleid en de gewaarborgde aanwezigheid van de Vlamingen in Brussel. Inzake fiscale autonomie wordt in dit regeerakkoord een belangrijke stap voorwaarts gezet.

De heer Eric Van Rompuy : U hebt het over het Vlaamse regeerakkoord. Dat zou er nog maar aan moeten mankeren.

De heer André Denys : We vertrekken vanuit wat we op een realistische wijze kunnen bewerkstelligen. Ongeveer 50 percent van onze middelen sorteert onder de noemer fiscale autonomie.

Wat is nu het verschil inzake strategie ? Tijdens de vorige regeerperiode was er helemaal geen strategie. Toenmalig minister-president Van den Brande had geen federaal verlengstuk. Hij had geen gesprekspartner in Wallonië. Dat is het grote verschil met deze regering. Alle Vlaamse partijen hebben zich geëngageerd om wat in het Vlaamse regeerakkoord staat, ook op federaal niveau te gaan verdedigen.

Dat is het fundamentele verschil met de vorige regeerperiode. Toenmalig premier Dehaene poneerde toen dat het communautaire dossier het speelhoek was van de heer Van den Brande, dat thuis hoort in de zandbak van het Vlaams Parlement. Er is dus echt wel een fundamenteel verschil.

Nu heeft men een afspraak om een strategie te volgen. Op die manier kan men echt een stap zetten naar meer autonomie voor Vlaanderen. Wat dat betreft, steun ik dit regeerakkoord voor 100 percent. (*Applaus bij de VLD, de SP en de VU&ID*)

De voorzitter : De heer De Gucht heeft het woord.

De heer Karel De Gucht : Mijnheer Van Rompuy, in de vorige regeerperiode had ik soms echt wel bijna medelijden met u. De klassieke Sysifus probeerde tevergeefs een zwaar rotsblok naar boven te duwen. Als een moderne Sysifus hebt u gezwogen met Marivlam, Vlaminov, Vlaminovin en Vlaminorm. U stuitte echter telkens op de weerstand van de federale regering. Het moet u dan toch zeer gelukkig stemmen dat er nu op federaal

De Gucht

niveau een akkoord is waardoor Vlaanderen met de afcentiemen de mogelijkheid krijgt om de richting in te slaan die toenmalig minister Demeester in de vorige regering al naar voren had geschoven.

Mevrouw Wivina Demeester-De Meyer : Waar staat dat ergens ? Waar is dat politiek akkoord ?

De heer Karel De Gucht : We krijgen nu de mogelijkheid om de Vlaamse afcentiemen te moduleren naar de inkomens uit arbeid. U hebt daar zelf altijd voor gepleit.

Mevrouw Wivina Demeester-De Meyer : Waar staat dat ?

De heer Karel De Gucht : In het federaal akkoord kunt u een zin vinden over de technische aspecten van de regionale fiscaliteit. Dat slaat letterlijk hierop. In de komende maanden zal dat ook duidelijk worden. (*Rumoer*)

De heer Eric Van Rompuy : U gelooft nu blijkbaar dingen die niemand anders nog gelooft. U denkt toch niet dat de Franstalige politici zoals Michel en Busquin veranderd zijn op enkele maanden tijd ? We konden met hen niet meer besturen; dat zei iedereen in de VLD. De PS werd afgeschilderd als een decadente en corrupte partij, waarmee onmogelijk een beleid kon worden gevoerd. Nu zit een stralende Busquin naast de heer Verhofstadt. Zijn die mensen nu allemaal veranderd ? Wij in elk geval niet. De voorbije weken zijn er dingen gebeurd die het wantrouwen ten aanzien van de Franstaligen rechtvaardigen. Zij houden immers alleen rekening met machtsfactoren.

In 1988 maakte de heer Dehaene het in honderd dagen mogelijk om de grootste staatshervorming qua bevoegdheden te verwezenlijken. Ook in 1995, toen er een rechtstreeks verkozen parlement kwam, heeft hij dat gedaan, met de steun van velen. Hij heeft toen de machtsfactor van de regeringsvorming gebruikt. Dat is nu echter voorbij.

Op het vlak van bestuurlijke vernieuwing, ten slotte, is er de jongste jaren heel wat gebeurd. Onze administratie, die door de heer Dewael wordt geciteerd, werkt beter dan de federale. We hebben een depolitisering tot stand gebracht; de ambtenaren worden op een objectieve manier geëvalueerd; en de administratie is klantgericht.

Mijnheer Bossuyt, ik herinner me de lange vergadering over vele dossiers met de heer Van den Bos-

sche, mevrouw Demeester en de minister-president. Zij hebben echt geprobeerd om een beter bestuur tot stand te brengen en kregen lof van de pers toegezwaaid. Nu laat u de heer Dewael toe te zeggen dat de Vlaamse administratie vierkant draait. U doet alsof u nooit met ons hebt bestuurd en de vernieuwing niet werd waargemaakt. Is dat de nieuwe politieke cultuur ? U wilt het modewoord trendbreuk gebruiken, terwijl reeds heel wat vernieuwingen gebeurden.

De heer Luc Van den Brande : Ik wil graag getuigen dat de heer Van den Bossche een goed minister was, zoals hij ook een goed minister van Onderwijs was. Daarom begrijp ik sommige dingen niet goed.

De heer Eric Van Rompuy : Hij werd trouwens nu geroepen als federaal minister van Ambtenarenzaken, met het argument dat hij het zo goed heeft gedaan in Vlaanderen. Dat slecht bestuur uit de inleidende paragraaf doet het lijken alsof we in Vlaanderen een gepolitiseerd en gebureaucratiseerd bestuur kenden. Ik denk integendeel dat we een nieuwe manier van besturen in het leven hebben geroepen. Uiteraard moet er nog een eenheidsloket komen, moet er minder regelgeving zijn, en is er behoefte aan een mandaatsysteem. Ook wij zijn daar voorstander van. We hebben er in het verleden al een aantal aanzetten toe gegeven en we zullen het mee helpen realiseren.

De voorzitter : Minister-president Dewael heeft het woord.

Minister-president Patrick Dewael : Ik wil een korte opmerking maken over een persoonlijk feit. Ik heb gisteren gezegd dat de Vlaamse administratie goed functioneert. Dat is het werk van vele jaren. Alles kan uiteraard nog beter, maar er werden belangrijke stappen gezet. In de voorbije regeerperiode was ik goed geplaatst om te zien dat het bij de federale administratie anders is.

U moet me dus correct citeren. Ik heb gezegd dat een en ander in de ogen van de burger vierkant draait. Voor hem maakt het geen verschil of hij wordt geconfronteerd met de gemeente, de provincie, of met het Vlaamse of federale niveau. Vaak wordt hij van het kastje naar de muur gestuurd. Vandaar het idee van één loket op het laagst mogelijke niveau, dat van de steden en gemeenten. Ik heb daarmee geen kritiek uitgesproken ten aanzien van de Vlaamse administratie. Integendeel, ik wil mijn compliment van gisteren nog eens herhalen.

De heer Eric Van Rompuy : Ik ben daar blij om, mijnheer Dewael. De nota van de heer Verhofstadt

Van Rompuy

en andere verklaringen geven me echter de indruk dat men van oordeel is dat Vlaanderen slecht werd bestuurd. Nu zingt u de lof van de administratie. De trendbreuk zit in de continuïteit. Daar hebben wij ook aan meegewerkt.

Minister-president Patrick Dewael : De Vlaamse regering is niet hetzelfde als de Vlaamse administratie.

De heer Eric Van Rompuy : Ik heb gelezen dat we de jongste jaren hooghartig zouden zijn geweest. Wel, ik hoop dat bescheidenheid de troef zal zijn van de nieuwe Vlaamse regering. Dat moet echter nog worden bewezen.

De CVP is van oordeel dat niet alleen het behoorlijk bestuur van de overheid van belang is. Het gaat om de samenleving als geheel. Die is meer dan ooit verbrokken en versplinterd. Ze is getekend door de elk-voor-zich-mentaliteit. We moeten meer samenhang brengen in de samenleving.

Het sociale en familiale weefsel moet worden versterkt en hersteld. De mensen moeten elkaar kunnen terugvinden. Dat is ook een onderdeel van een grootstedenbeleid. Er zijn momenteel gevaarlijke tekenen van sociale desintegratie : criminaliteit, gezinsmoorden, stress, een toenemend aantal depressies, vereenzaming, drugs, enzovoort. Die moderne kwalen mogen niet enkel op hun symptomen worden aangepakt. De kwaliteit van het leven kan men niet verbeteren met 200 miljard frank alleen. Waarden als samenhang, respect en verbondenheid moeten opnieuw centraal worden gesteld. Herijking en herwaardering van subsidiariteit en herresponsabilisering vormen hiertoe een essentiële sleutel. Een samenleving kan niet verder zonder de inzet van personen, van groepen en van gezinnen. Wij staan voor een verantwoordelijke samenleving waar tussen de burger en de overheid, gezinnen en sociale netwerken een buffer zijn tegen onzekerheid en angst.

De christen-democraten zullen in de komende jaren deze nieuwe samenlevingsopbouw mee gestalten pogen te geven. Ook in de oppositie zullen we bewijzen dat we de beleidspartij zijn van morgen. We zijn uniek en onvervangbaar en we zullen dat hier in dit parlement snel bewijzen ! (*Applaus bij de CVP*)

De voorzitter : De heer De Gucht heeft het woord.

De heer Karel De Gucht (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, ik dacht met de CVP – een partij die veertig jaar lang het beleid heeft gedictieerd – als enige democratische oppositiepartij een zeer duffe regeerperiode tegemoet te gaan omdat dit een partij is die nu eenmaal niet gewoon is oppositie te voeren. Het moet mij echter van het hart dat uw aanzet, mijnheer de fractievoorzitter, mij onmiddellijk van deze illusie heeft verlost. U hebt zich blijkbaar bijzonder snel de oppositetaal meester gemaakt.

Ik zou bij de aanvang van dit debat enkele korte politieke opmerkingen willen formuleren. De regering die vandaag aantreedt, is het logische gevolg van de verkiezingsuitslag van 13 juni laatstleden. Zelfs de CVP erkende dit en liet het initiatief over aan anderen, met name de VLD, hoewel zij nipt de grootste partij gebleven was in het Vlaams Parlement en zij op basis van het gewoonterecht dat initiatief kon opeisen.

Dat de regering de vertaling is van de verkiezingsuitslag, is op zich een zeer democratisch gegeven en dus een goede zaak. Het is ooit anders geweest. Het is meteen ook de eerste reden waarom de nieuwe Vlaamse regering een faire kans verdient om de signalen die de kiezer heeft uitgezonden, in daden om te zetten. Dat de nieuwe Vlaamse regering de juiste vertaling is van de signalen – voor zover die democratisch zijn – die de kiezer op 13 juni heeft uitgezonden, kan mijns inziens op twee gronden worden verklaard.

Ten eerste is de liberale familie de grootste van het land en is de VLD de enige partij die de erosie van de grote politieke families niet alleen weerstaat, maar zelfs voortdurend blijft groeien, nu reeds vijf verkiezingen op rij. Politiek en democratisch lag het initiatief dus bij de VLD en we hebben dan ook onze verantwoordelijkheid opgenomen.

Dat de VLD blijft groeien, is geen toeval. Wij pleiten er sinds jaar en dag voor dat een aantal zaken fundamenteel zouden veranderen om ons land niet de verkeerde kant te doen opgaan. De kiezer is ons daar aanvankelijk schoorvoetend in gevolgd, maar nu is hij daar duidelijk van overtuigd. De vroegere coalitie is zo sterk gebleken als haar zwakste schakel en die zwakste schakel bleek haar grootste schandaal, met name de dioxinecrisis. Ik zeg dit niet met een soort van Schadenfreude, maar veel eerder omdat crisissen en regimewissels nieuwe opportuniteiten bieden en het geschikte klimaat kunnen creëren om zaken te veranderen. De nieuwe Vlaamse regering moet deze unieke kans met

De Gucht

beide handen grijpen, en zal daarop onder meer door de VLD-fractie worden beoordeeld.

Een tweede reden waarom deze regering de logische vertaling is van de verkiezingsuitslag van 13 juni, is de aanwezigheid van Agalev. Dit is een nieuw gegeven waarvan nogal wat mensen opkijken, ook in onze achterban. We kunnen er echter niet omheen dat de kiezer op 13 juni met zeer grote duidelijkheid meer aandacht heeft gevraagd voor de kwaliteit van het leven, de zorg van onze leefomgeving, en de gezondheid van onszelf en onze kinderen.

Het is natuurlijk niet zo dat de traditionele partijen geen aandacht zouden hebben voor deze thema's. De VLD heeft als eerste traditionele partij in 1990 een milieucongres georganiseerd, waarvan heel wat resoluties nu een vertaling vinden in de letter en de geest van het Vlaams regeerakkoord. De kiezer heeft het signaal natuurlijk niet gegeven via een traditionele partij – wat normaal en logisch is -, maar via de partij die het meest met deze onderwerpen wordt vereenzelvigd : Agalev.

De VLD heeft dit signaal begrepen. We vonden daarom dat Agalev de kans moest krijgen om regeeringsverantwoordelijkheid op te nemen. We staan dan ook achter de beleidsopties van de Vlaamse regering op het vlak van milieubescherming, de keuze voor een duurzame economie en voor meer kwaliteit in het leven, in plaats van achter de eenzijdige keuze voor meer kwantiteit en voor steeds meer.

Maar evenmin als de keuze voor steeds meer een eenzijdige keuze kon of kan zijn, kan dit het geval zijn voor de grotere aandacht die moet gaan naar onze leefomgeving. De doelstelling om meer kwaliteit in het leven te bereiken, moet worden verwezenlijkt in een maatschappelijke, sociale en economische omgeving, die een gegeven vormt dat slechts geleidelijk, met een duidelijke richting, maar met overleg en gezond verstand kan evolueren.

Dat nu een zinvol gesprek kan worden gevoerd over meer kwaliteit, heeft alles te maken met de prestaties van de vrije onderneming en de liberale economie. In de landen met een communistisch verleden wordt immers geen gesprek gevoerd over de kwaliteit van het leven, maar gaat het debat over hoe men kan overleven. We zijn dus niet bereid om de economische tak waarop we – vrij comfortabel – zitten, af te zagen. Het Vlaams regeerak-

koord doet dit evenmin. Daarin wordt terecht om aandacht voor onze leefomgeving en voor de kwaliteit van het leven gevraagd. Dit past in een proces van verandering, houdt rekening met realistische termijnen, en geeft de markt een belangrijke rol bij het bereiken van de normen en criteria.

We hebben daarom ook aangedrongen op een realistische regeling voor de zonevrije bedrijven. Deze regeling werd in het regeerakkoord ingeschreven. De heer Lachaert zal er straks meer uitleg over geven. Het regeerakkoord krijgt dus onze goedkeuring, maar we zullen erover waken dat niet wordt afgeweken van de uitgezette lijn.

We zullen er eveneens over waken dat de liberale klemtonen die in het regeerakkoord zijn vervat, niet bij de muziekakkoorden van een intro blijven, maar de melodie van het lied bepalen. Wees gerust, ik zal geen lofzang aanheffen over al wat we via dit regeerakkoord hebben gekregen, maar ik wil toch dieper ingaan op twee punten die voor ons van cruciaal belang zijn : de Vlaamse belastingverlaging op inkomens uit arbeid, en de bestuurlijke vernieuwing.

Mijnheer Van Rompuy, het heeft me wat verbaasd dat u een probleem hebt met de verlaging van de belastingen in Vlaanderen. Het heeft me echter maar een beetje verbaasd, want uit het beleid van de vorige regering blijkt dat u inderdaad dezelfde bent gebleven en dat er sprake is van continuïteit. Niet iedereen in uw fractie denkt daar echter hetzelfde over. Mevrouw Demeester, ik wil nog een keer de passage over de Vlaamse belastingverlaging, die me naar het hart is gegaan, uit uw beleidsnota voorlezen. Ik citeer : 'Het is realistisch en passend in het globaal beleid van de Vlaamse regering dat ook de fiscale stimuli meer worden gehanteerd als beleidsinstrument. Zeker indien de verlagingen economische stimuli in zich dragen, bijvoorbeeld de verlaging van de kost op de arbeidsinkomens, is een dergelijke maatregel het overwegen waard. Ingeikkelde constructies moeten daarbij worden vermeden, zeker als ze ondoorzichtig zijn en verlopen via belastingcategorieën die niet onder de volle gewestbevoegdheid vallen. Eenvoudig en gericht op de verlaging van de arbeidskost is een selectieve reductie van het tarief van de personenbelasting gericht op het deel arbeidsinkomen. Dat is eenvoudig, controleerbaar, effectief en bovendien een volle Vlaamse bevoegdheid'.

U was toen een brug te ver. Het was toen nog geen volle Vlaamse bevoegdheid, maar het hing af van het federaal regeerakkoord. U zult de komende maanden zien dat het federaal akkoord het moge-

De Gucht

lijk maakt om dit tijdens deze legislatuur te verwezenlijken via de Vlaamse begroting. De VLD is daar fier op.

Mevrouw Wivina Demeester-De Meyer : Ik sta nog altijd achter die passage, mijnheer De Gucht. Het is een volle Vlaamse bevoegdheid die in samenspraak met het federale niveau moet worden uitgevoerd. Het valt af te wachten of de federale regering dit al dan niet zal onderschrijven.

De heer Karel De Gucht : De grootste politieke familie van het land heeft haar volle gewicht op de onderhandelingstafel van de federale regering gelegd. We hebben om een duidelijke oplossing gevraagd, die een belastingverlaging op het inkomen uit arbeid in Vlaanderen mogelijk maakt. Mijnheer Van Rompuy, uw rekening klopt niet. Er zijn geen 4 miljoen arbeidsinkomens in Vlaanderen. Uw 250 frank per maand klopt dus ook niet.

De heer Eric Van Rompuy : Ik heb het gevraagd aan de Dienst voor Statistiek. Er zijn 3,9 miljoen belastingplichtigen.

De heer Karel De Gucht : Belastingplichtigen zijn geen arbeidsinkomens.

De heer Eric Van Rompuy : Het gaat niet over arbeidsinkomens, maar over personenbelasting.

De heer Karel De Gucht : Het gaat over arbeidsinkomens. Ook in de tekst van mevrouw Demeester ging het daarover.

Mevrouw Wivina Demeester-De Meyer : Het hangt er natuurlijk vanaf. We zullen de discussie over selectieve afcantiemen nog voeren. Er zijn bijna 4 miljoen belastingplichtigen. Ik wil u die selectieve afcantiemen zien doorvoeren en daar de gepensioneerden niet bij rekenen.

De heer Karel De Gucht : U pleit daar toch voor in deze tekst.

Mevrouw Wivina Demeester-De Meyer : Dat zou ik niet durven zeggen. We zullen zien wat selectiviteit betekent en welke groepen u er zult uithalen. Als u de gepensioneerden niet meerekent, krijgt u meteen een grote groep tegen u.

De heer Karel De Gucht : We zullen de crisisbelasting op de pensioenen, die u hebt ingevoerd, afschaffen.

Mevrouw Wivina Demeester-De Meyer : Wij hebben die niet ingevoerd.

De heer Karel De Gucht : Ik wil de nadruk leggen op een tweede punt, met name de bestuurlijke vernieuwing. Ik ga ermee akkoord dat de Vlaamse administratie een stuk beter werkt dan de federale. Ik ben daar blij om. Maar wees er toch maar van overtuigd dat de burger vindt dat de overheid toegankelijker moet zijn. Men wordt nog te veel van het kastje naar de muur gestuurd. Dat heeft te maken met bestuurlijke organisatie, maar ook met een verdere staatshervorming die voor homogene bevoegdheidspakketten moet zorgen. Ook voor ons zijn verdere stappen in de staatshervorming dus een prioriteit.

De voorzitter : Mevrouw Demeester heeft het woord.

Mevrouw Wivina Demeester-De Meyer : Volgens minister-president Dewael draait de overheid in de ogen van de bevolking vierkant. Hij had dat beter niet gezegd : een politicus heeft tot taak de overheid te verdedigen, of hij nu in de meerderheid of de oppositie zit, in de regering of het parlement. De Vlaamse overheid heeft er tien jaar over gedaan om de Vlaamse administratie te hervormen. Volgens internationale beoordelingscijfers behoren we nu tot de subtop van Europa.

De heer Karel De Gucht : Wij zullen ervoor zorgen dat we tot de top zullen behoren.

Mevrouw Wivina Demeester-De Meyer : Dat is geen trendbreuk, we waren al aardig op weg. Dat moet makkelijk te realiseren zijn. De mensen komen ons zelf vertellen dat de Vlaamse administratie goed en vlot werkt, veel beter dan de federale. We zouden dit beter bevestigen in plaats van het oude beeld van een stroeve administratie te onderstrepen. De Vlaamse administratie werkt uitstekend.

De voorzitter : Minister-president Dewael heeft het woord.

Minister-president Patrick Dewael : We moeten toch eens stoppen met elkaar om de oren te slaan met zaken waarover geen controverses bestaan. Volgens sommige burgers draait de overheid vierkant, zij maken daarbij geen onderscheid tussen federale of Vlaamse overheid. De burger ziet enkel het resultaat.

De Vlaamse administratie heeft inderdaad vooruitgang gemaakt. Toch bestaan er nog wantoestanden.

Dewael

den. Zo kampt de Antwerpse regio nog altijd met enorme wachttijden voor bouwvergunningen. Daar moet dringend iets aan worden gedaan. De federale regering heeft haar verantwoordelijkheden, en wij de onze. Onderschat de gebrekkige dienstverlening in onze steden en – vooral kleine – gemeenten niet.

Mevrouw Wivina Demeester-De Meyer : U bent nu minister-president van Vlaanderen, u zit niet meer in het federale parlement.

Minister-president Patrick Dewael : Ik spreek over alle Belgische overheden.

De voorzitter : De heer De Gucht heeft het woord.

De heer Karel De Gucht : We zullen tijdens deze regeerperiode bijzondere aandacht besteden aan de institutionele verbeteringen.

We hebben de politieke wil om vooruitgang te boeken. We zullen ervoor zorgen dat we stappen vooruit zetten, dat er een oplossing komt voor de afdelingen en voor de activering van de werkloosheidsuitkering, zodat we een autonoom tewerkstellingsbeleid kunnen voeren. Als er geen vooruitgang wordt geboekt, dan is er een politiek probleem, ook voor de VLD. We hebben het federale regeerakkoord niet vrijblijvend ondertekend. We eisen dat er de komende maanden een aantal cruciale dossiers worden gedeblokkeerd. We staan daar garant voor. (*Applaus bij de VLD, de VU, de SP en AGALEV*)

Deze Vlaamse regering komt met een ambitieus programma. We zijn ervan overtuigd dat ze de wil heeft om dit te realiseren. Ze zal daarbij ten volle op de steun van de VLD-fractie kunnen rekenen. (*Applaus bij de VLD, de VU, de SP en AGALEV*)

De voorzitter : De heer Dewinter heeft het woord.

De heer Filip Dewinter (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, dames en heren, de regeringscoalitie die momenteel in België wordt gevormd, is een tijdbom met een bijzonder korte lont. Dat is geen citaat uit het partijblad van de CVP of het Vlaams Blok, maar uit de Nederlandse gezaghebbende krant Trouw van enkele dagen geleden. In vele buitenlandse – en uiteraard niet in de zeer gezags- en coalitiegetrouwe binnenlandse – kranten waren er soortgelijke commentaren op de blauw-groen-rood-geel-

zwarte coalitie die sinds gisteren in Vlaanderen, België, Wallonië en Brussel de scepter zwaait.

Mijnheer de minister-president, de Nederlanders weten waarover ze spreken. Gedurende verscheidene jaren wordt Nederland bestuurd door een paarse coalitie. In datzelfde land strompelt de rood-blauwe meerderheid sinds het afgelopen jaar van de ene crisis in de andere. Pas enkele weken geleden werd een zware kabinetscrisis ultiem bedwongen door een zoveelste compromis.

Ik ben ervan overtuigd dat wat men momenteel in Nederland meemaakt, zich ook op het Vlaams, Belgisch, Waals en Brussels niveau zal voordoen. Een coalitie van liberalen, socialisten, groenen en een amalgaam van onafhankelijken, bevlogen figuren en een aantal overblijvende flaminganten, is immers onnatuurlijk. Meer zelfs, het is tegennatuurlijk. De standpunten van enerzijds de VLD en anderzijds Agalev en SP staan mijlenver uiteen. Water en vuur kan men onmogelijk verenigen. De huidige meerderheid zal dat ook de volgende jaren of zelfs de volgende maanden aan den lijve ondervinden.

De verklaringen van de would-be fractieleider van de VLD – de derde op een week tijd – kloppen niet.

De heer Francis Vermeiren : Mijnheer Dewinter, we zullen nog dikwijls de degens kunnen kruisen. Als de fractieleider van de VLD erop stond de voorzitter van de partij aan het woord te laten, is dat vooral omwille van de laatste zinsnede uit zijn toespraak. Men zal met ons niet kunnen sollen. Er mag hierover geen enkel misverstand bestaan. (*Applaus bij de VLD*)

De heer Filip Dewinter : Het was me niet helemaal duidelijk. Ik ben blij met deze toelichting.

Deze meerderheid is echter op geen enkele wijze een afspiegeling van het verkiezingsresultaat van 13 juni. Mijnheer de minister-president, Vlaanderen heeft niet gekozen voor een centrumlinkse en, als ik dit regeerakkoord lees, soms uiterst linkse regering. Vlaanderen heeft in tegenstelling tot Wallonië centrumrechts gekozen. De CVP behaalde 22,1 procent, de VLD 22 procent, het Vlaams Blok 15,5 procent. Als ik goed kan tellen, is dat 59,6 procent van de stemmen, en dus een zeer ruime meerderheid in Vlaanderen.

Centrumlinkse en ultralinkse partijen zoals VU&ID, SP en Agalev halen samen amper 35 procent. Volgens mij is dat 15 procent te weinig om

Dewinter

zelfs maar over een kleine meerderheid te kunnen spreken.

Een gauchistische regering met een ecofundamentalistisch franje is wel het allerlaatste waar Vlaanderen en zelfs Zaventem voor hebben gekozen. *(Gelach)*

De heer Francis Vermeiren : Ik heb daarstraks gehoord dat u de Nederlandse kranten leest. Ik raad u aan ook de Belgische en Vlaamse te lezen.

De heer Filip Dewinter : Ik kan tellen, en u kunt dat ook.

De voorzitter : Minister-president Dewael heeft het woord.

Minister-president Patrick Dewael : De heer Dewinter bestempelt deze regering als gauchistisch. Uit zijn mond ervaar ik die kwalificatie als een compliment.

De heer Filip Dewinter : U moet mij juist citeren. Ik heb het over een gauchistische regering, met een ecofundamentalistisch franje. Dat is de juiste omschrijving.

Ik heb de voorbije dagen veel VLD-kiezers ontmoet. Deze middenstanders, ondernemers, beoefenaars van vrije beroepen, kaderleden, bedienden en arbeiders hebben voor de VLD gestemd. Maar nu vragen ze zich af wat de liberale partij in Vlaanderen in hemelsnaam heeft bewogen om als kruiwagen of waterdrager te willen dienen voor een progressieve en groene regering in Vlaanderen. Zeker in Antwerpen en omgeving vragen liberale kiezers zich af of de heren Verhofstadt, Dewael en andere VLD-coryfeeën gek zijn geworden.

In Antwerpen weet men immers goed wat het is om te worden bestuurd door wat we nu op federaal en Vlaams niveau meemaken, met name te worden bestuurd door een rood-geel-blauw-groen-oranje, bonte monstercoalitie. Al vijf jaren lang maakt men dat in Antwerpen mee, als een soort voorafspiegeling van uw regering. Al vijf jaar lang beleeft men in Antwerpen de ruzies, conflicten, tegenstellingen, halfslachtige compromissen en crisissen die bijna tot een zenuwzinking van de heer Beysen hebben geleid. De heer Beysen heeft er heroïsche gevechten geleverd met mevrouw Vogels, die het niet meer aankon en gelukkig de plaat heeft gepoetst. Dat alles wordt nu met de mantel der liefde bedekt. Er zouden geen problemen meer zijn. Blauw

en groen zijn de beste vrienden, ja, zelfs minnaars geworden. Het zal u maar overkomen.

De heer Dewael zal met zijn regering precies dezelfde weg opgaan als de monstercoalitie in Antwerpen. Iedereen die het beleid in Antwerpen op de voet volgt, zal het met we eens zijn dat die coalitie wordt gekenmerkt door immobilisme en inefficiëntie. Mijnheer de minister-president, u mag er fier op zijn dat u en uw jeugdvriend, de heer Verhofstadt, het hebben gepresteerd om Vlaanderen en ook België op te zadelen met de meest linkse regering die dit land heeft gekend sinds de periode van september 1944 tot maart 1947. Toen maakten de communisten in dit land deel uit van de meerderheid. In die periode streden de communisten onder hun eigen, bloedrode vaandel, met daarop hamer en sikkel.

Vandaag vinden we diezelfde figuren terug in een partij zoals Agalev. Tot vandaag is federaal staatssecretaris Boutmans voorzitter van de vereniging België-Cuba, en tot vandaag legt hij liefdesverklaringen af over Cuba, Fidel Castro en het communistische regime. Samen met uw vriend, de heer Verhofstadt, mag u daar terecht fier over zijn. Agalev is en blijft immers een watermeloen : groen van buiten, bloedrood van binnen. *(Applaus bij het VB)*

Minister-president Patrick Dewael : Mijnheer Dewinter, u maakt er natuurlijk een karikatuur van, maar ik verkies nog altijd een sikkel boven een bokshandschoen.

De heer Filip Dewinter : Ik noteer dat. Uw liberale kiezers zullen dit soort uitspraken ongetwijfeld erg kunnen smaken. Dat lijkt me een prachtige tekst voor een affiche : 'Patrick Dewael : Ik verkies hamer en sikkel boven een bokshandschoen.' Ik kan u verzekeren dat ze binnen een week aan de muren van Vlaanderen zullen hangen. Ik zal daar persoonlijk voor zorgen. Dit is een heel mooie entree voor de minister-president van Vlaanderen. Fidel Castro zal het graag horen. *(Applaus bij het VB)*

Uw uitspraak bevestigt dat de VLD zich heeft laten degraderen tot de waterdrager van uitgerend een gedegenereerde en politiek en electoraal gedecimeerde SP. De SP werd door de kiezers op 13 juni voor de zoveelste keer afgestraft, niet alleen omwille van het regeringsbeleid, maar ook omwille van de arrogantie, het machtsmisbruik en de corruptie eigen aan deze partij, waar geldverbranders van toen opnieuw minister worden alsof er nooit een vuiltje aan de lucht is geweest. Dit is onvergeeflijk. Dat u uitgerend naar deze partij de red-

Dewinter

dingsboei gooit, is politiek meer dan onverantwoord te noemen.

Er zijn drie redenen die aan de basis liggen van de politieke farce die vandaag in de vorm van een VLD-SP-Agalev-VU&ID-regering in een soort tragikomedie dreigt uit te monden. Ten eerste is er de regeringsgeilheid en de mateloze ambitie van de VLD-top, die na tien jaar oppositie tot zowat alles bereid is om toch maar deel te kunnen uitmaken van de macht. De heren Verhofstadt en Dewael zouden bij wijze van spreken hun eigen vrouw en kinderen bij opbod verkopen om respectievelijk eerste minister en minister-president te mogen worden.

De voorzitter : De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren : Mijnheer de voorzitter, dit is de eerste en misschien de laatste keer dat ik gedurende al die jaren op een dergelijke uitspraak zal reageren. Mijnheer Dewinter, dit is werkelijk beneden alles. Het verwondert mij niet, maar dit kan toch niet.

De heer Filip Dewinter : Ik weet dat dit soort selectieve verontwaardiging u eigen is.

De heer Francis Vermeiren : Begrijpt u nu mijn uitspraak van daarnet ?

De heer Filip Dewinter : Ik citeer De Standaard en De Morgen, om de twee ideologische strekkingen in de Vlaamse media aan bod te laten komen. De Standaard schrijft : 'Dewael was al minister van Cultuur in de Vlaamse regering, een glamourboy die graag in het centrum van de belangstelling stond, met of zonder cultuur.' Dit komt niet van mij. 'Dewael is een overgevoelig man, die gekleed in Armanipakken en voorzien van voldoende gel, wil glimmen als een zonnekoning.' Dit schrijft De Standaard, niet ik.

De heer Francis Vermeiren : U hebt geen gel nodig.

De heer Filip Dewinter : Hugo Camps schreef enkele weken geleden in De Morgen : 'Dewael wil alles tegelijkertijd zijn : eerste minister, minister van Justitie, Kamer- en partijvoorzitter, en daarbovenop minister van staat, secretaris-generaal van de NAVO, voorzitter van Racing Genk en glamourboy van Tongeren.' Ik zou zo'n stoute dingen over u uiteraard niet durven zeggen.

Dit is geen meerderheid van de ideeën, maar een meerderheid van een aantal gefrustreerde politici, van een politieke drang naar macht. Niet meer dan dat.

Ten tweede is er de diepe haat van liberalen en socialisten tegen alles wat in Vlaanderen katholiek, christelijk en conservatief is. Ze vinden elkaar in de salons van occulte sociëteiten, mijnheer de voorzitter van de VLD, achter de schermen van de politiek. De CVP heeft dit nog steeds niet willen begrijpen. Verhofstadt en de zijnen hebben het blijkbaar nog altijd niet verteerd dat ze zoveel jaren geleden door de CVP zijn afgewezen. Ze vormen daarom geen pro-, maar een anticoalitie tegen de CVP, het Vlaams Blok en alles wat in Vlaanderen Vlaams-nationaal, conservatief of christelijk rechts is. Dat is de realiteit in dit parlement en ook op federaal niveau.

Zoals men weet, zijn anticoalities in de politiek altijd nefast. Het enige wat deze en de federale regering bijeenhoudt, het enige cement van deze coalitie, is de diepe haat van socialisten, ecocommunisten en vrijzinnige, progressieve liberalen, tegen het steeds groter wordende Blok van rechts-conservatieve, nationalistische en – mijnheer De Gucht zal dit snel genoeg merken in zijn partij – rechts-liberale krachten, die bij optelling van alle stromingen in Vlaanderen, een meerderheid van de bevolking vertegenwoordigen.

Een derde belangrijke reden voor de totstandkoming van deze monstercoalitie is de fameuze strategie van het cordon sanitaire zoals die door de SP en in mindere mate door Agalev, al enkele jaren wordt opgedrongen aan de VLD en de CVP. Hoewel ik deze regering niet steun, ben ik blij dat de CVP vandaag aan den lijve ondervindt waartoe dit cordon sanitaire tegen het Vlaams Blok kan leiden. Het cordon sanitaire is een electoraal politiek manoeuvre van de SP om ondanks het alsmaar afkalvende kiezerskorps, de touwtjes in handen te blijven houden, zowel in deze regering als op het federale vlak. Dankzij het cordon sanitaire gaat de CVP vandaag, voor het eerst sinds 50 jaar, in de oppositie. Het Vlaams Blok is er bijzonder trots op dat het de verkiezingen heeft gewonnen en dat zijn politieke stroming, de radicaal Vlaams-nationale stroming, op 13 juni groter en sterker is geworden dan de socialistische familie in Vlaanderen. We hebben in dit parlement twee zetels meer dan de SP. Dit is de grootste ideologische en politieke overwinning die het Vlaams Blok ooit heeft gehaald. (*Applaus bij het VB*)

Dewinter

Ook al wentelt de SP zich opnieuw in de macht, ze hoeft zich geen illusies te maken. Het cordon sanitaire zal worden doorbroken door de kiezers. De gemeenteraadsverkiezingen zullen dit reeds aantonen. In een democratie kan men zich immers niet blijven permitteren om 15 jaar geleden 5 percent, 10 jaar geleden 10 percent, een paar jaar geleden 13 percent en vandaag 15 percent van de kiezers buitenspel te zetten. Het is een belachelijke vaudeville die is opgevoerd door de informateur op federaal vlak en door de formateurs Dewael en Verhofstadt, op Vlaams en op federaal vlak, om zowat iedereen in Vlaanderen, van groot-inquisiteur Johan Lemans tot en met de vertegenwoordigers van les sans-papiers, iedere drukkinggroep, iedere lobby, iedere VZW van twee man en een paardenkop uitgebreid en persoonlijk zijn verzuchtingen en wensen kenbaar te laten maken bij formateurs en informateurs en het Vlaams Blok niet. Een partij die de verkiezingen heeft gewonnen en reeds 600.000 Vlamingen vertegenwoordigt, kan men niet langer links laten liggen. Door die 15 percent van de Vlaamse kiezers als quantité négligeable te blijven beschouwen, bezorgt u het Vlaams Blok trouwens het meest trouwe kiespubliek dat een partij zich kan wensen.

Kortom, mijnheer de minister-president, dames en heren van de politiek correcte partijen, ik geloof niet in de politieke uitsluiting, ik geloof niet in het politieke ostracisme, ik geloof niet in cordons sanitaires, ik geloof in de democratie, in het oordeel van de kiezers, in de wil van het electoraat. En in tegenstelling tot deze regering, maakt het Vlaams Blok zich wel ondergeschikt aan de wil van het volk. De wil van het volk is niet om in Vlaanderen te worden opgezadeld met een centrumlinkse regering.

Mijnheer de minister-president, collega's van de meerderheid, vernieuwing en verandering zijn de grote toverwoorden van het moment. Zoals dat gaat in de politiek, worden onder het mom van vernieuwing en verandering een aantal oude rekeningen gepresenteerd aan de CVP. Onder de vlag van vernieuwing en verandering wordt 15 percent van het volk uitgesloten van het politieke debat. Onder de vlag van vernieuwing en verandering wordt een Vlaamse regering gevormd die ons wordt opgedrongen vanuit Wallonië. Het is overigens een bijna identieke kopie van de regeringen die ook op Waals en federaal vlak worden gevormd. Het schaamlapje van de vernieuwing en de verandering moet ook dienen om de benoeming van een Nederlandsonkundige Waalse socialist, de PS'er Bus-

quin, tot Europees commissaris door te drukken en om de voorzitterschappen van zowel het federaal als het Vlaams Parlement toe te kennen aan figuren die enkel de steun van de politieke meerderheid in die parlementen hebben. Hun aanstelling tot voorzitter van het federaal en Vlaams Parlement is uitsluitend het gevolg van gemarchandeerd in het kader van regeringsonderhandelingen. Tot zover niet de blablabla, tot zover niet het gewillige papier van regeerakkoorden, maar tot zover de politieke daden die deze meerderheid de jongste weken in de praktijk naar buiten heeft gebracht.

Mijnheer Dewael, u moet me eens uitleggen hoe men die vernieuwing en verandering kan verwezenlijken met een partij als de PS in de meerderheid. De Parti Socialiste is nog veel meer dan de CVP – ik meen dit ook – niet alleen vroeger maar ook vandaag het levende symbool en de belichaming van de oude politieke cultuur, van de politiek van het verleden, van de corruptie en het machtsmisbruik, van de politieke arrogantie en de Waalse privileges, mijnheer Anciaux van de Volksunie. Heel deze monstercoalitie, ook uw meerderheid in Vlaanderen, mijnheer Dewael en mijnheer Anciaux, wordt immers gedomineerd en overschaduwed door de maffiabende van Busquin en compagnie. Zoals in het verleden al te dikwijls het geval was, werd de regeringvorming in Vlaanderen inderdaad grotendeels gedictieerd vanuit Wallonië. De echte architecten van deze regering zijn niet Verhofstadt en Dewael. Het zijn Busquin en Michel.

De benoeming van de Nederlandsonkundige Busquin – de eerste politieke daad van deze coalitie waarvan de symboliek niet groter kan zijn – tot Europees commissaris is daarvan het meest duidelijke en misschien ook meest pijnlijke voorbeeld. De benoeming van Busquin doet het allerergste vrezend voor de toekomst.

Mijnheer Dewael, de VLD is door zijn regeerhonger immers geïmmoraliseerd. VU&ID en Agalev – of moet ik Bert Anciaux en Mieke Vogels zeggen, want daar komt het op neer – zijn zo gefixeerd op een ministerzetel dat ze ongeveer alles willen slikken om toch maar mee aan de vleespotten te kunnen zitten. De SP is de grote overwinnaar – niet van de verkiezingen – die stiekem in zijn vuistje lacht en profiteert van de situatie en de ideologisch-politieke koers van deze regering bepaalt. Dit is bijzonder contradictoerisch, maar het is de waarheid.

Het communautaire luik – of beter de afwezigheid van het communautaire luik – in de diverse regeer-

Dewinter

akkoorden toont overduidelijk aan wie in deze regering de broek draagt. De Walen willen geen staatshervorming, en dus komt er ook geen. Van verdere stappen in de staatshervorming is geen sprake meer. We moeten het stellen met de overheveling van de productnormen en de controle van afvalstoffen van het federale en Vlaamse niveau. Dat komt er zeker in een eerste fase. Al de rest is toekomstmuziek.

In een tweede en derde fase zal men er misschien eens aan denken om nog een aantal andere zaken te verwezenlijken. Dat staat in schril contrast met de resolutie die in dit parlement bijna unaniem werd goedgekeurd. Ik zal de resolutie hier wel niet volledig voorlezen. U kent ze ondertussen ook wel vanbuiten. Wat we in de regeerakkoorden terugvinden, is de mogelijke overheveling – uiteraard in een tweede fase – van de gemeente- en provinciewet naar Vlaanderen. Dat kan bezwaarlijk een overwinning worden genoemd, want de overheveling werd al ettelijke jaren geleden bedongen in het fameuze Sint-Michielsakkoord. Voor alle overige Vlaamse eisen wordt een zoveelste doofpotcommissie geïnstalleerd. Ik heb het over de conferentie van de regeringen en parlementen. Van dit soort doofpotcommissies hebben we er in dit land wel een paar gekend. Kortom, het is een begrafenis eerste klas voor de resoluties die door dit parlement werden goedgekeurd. We lezen in de tekst dat deze conferentie ervoor zal zorgen dat 'mogelijke belangenconflicten voorkomen zullen worden door op zoek te gaan naar een serene en constructieve convergentie.' Ik citeer verder: 'dat er voorstellen zullen opgemaakt worden voor de komende belangrijke problemen inzake de werking van de federale staat in al zijn geledingen, vertrekkende vanuit het principe van de solidariteit tussen personen.' Wie dit heeft neergeschreven krijgt van mij in elk geval een prijs voor wollig taalgebruik. Want laten we duidelijk zijn en dit ook onomwonden zeggen: er komt geen verdere staatshervorming. Laat dit vooral goed doordringen tot de fractie van de Volksunie.

De voorzitter : De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy : Mijnheer Dewinter, betreft u dat eigenlijk? Bent u voorstander van een staatshervorming of bent u voor een vernietiging van de staat? Luidens uw betoog wilt u meer Vlaamse autonomie realiseren via de parlementen, op een democratische wijze. Maar eigenlijk wilt u

de staat vernietigen. Heel uw discours is totaal hypocriet.

De heer Filip Dewinter : Mijnheer Van Rompuy, ik wil u er nogmaals op wijzen dat de meerderheid daar zit. Wij zijn de oppositie. (*Gelach*) U moet nu aan mentale reconversie doen, een paar knopjes omdraaien. Ik ben niet langer de vijand. De vijand zit nu daar: het is de VLD, de SP, Agalev en de Volksunie. (*Applaus bij het VB*) U zult van mij geen stemmen moeten afnemen. U zult dat moeten doen van de regering.

De heer Eric Van Rompuy : Mijnheer Dewinter, in een parlementaire democratie is er een meerderheid en een oppositie. Ik zal de meerderheid bestrijden met al mijn inzet. Maar dat zijn geen vijanden! Ik haat die mensen niet! U haat andere mensen en dat is het verschil tussen ons en uzelf! (*Applaus bij de VLD, de SP, de CVP en de VU&ID*)

De heer Filip Dewinter : Ik begrijp dat u zich nu, in een soort krampachtige poging, dringend wil distantiëren van het Vlaams Blok, nadat uw hele fractie bij de voorzittersverkiezing meer applaus had voor ons betoog dan dat van uw vorige fractievoorzitter. Ik begrijp dat u zich in een heel moeilijke positie bevindt. Aan de ene kant is er een partij die het klappen van de oppositiezweep heel goed kent en aan de andere kant is er een meerderheid die u dreigt te verpletteren. De kans is groot dat de CVP de komende jaren wordt gedecimeerd. Maar dan moet u één ding goed begrijpen: u zult het niet halen door vanuit de oppositie een andere oppositiepartij te bestrijden. Daar doet u immers maar één partij een enorm groot plezier mee, namelijk de verliezers van deze verkiezingen, de SP, de linkerkant in Vlaanderen, die nauwelijks 35 procent van de stemmen haalt in dit land. Een dergelijke coalitie wil men niet in Vlaanderen. Men wil een centrumrechtse coalitie. Men wil een coalitie waarbij de krachten ter rechterzijde zich verzamelen, namelijk de VLD, de CVP en het Vlaams Blok. Door uw houding doet u net hetzelfde als de VLD: u speelt de waterdrager, de kruiwagen voor het ecosocialisme dat nu de macht uitoefent in deze regering. Dat bevestigt de stelling die we reeds voor de verkiezingen naar voren hebben geschoven, namelijk de stelling dat er na 13 juni maar één oppositiepartij zou overblijven. Die oppositiepartij is het Vlaams Blok. Dat hebt u vandaag met uw betoog in elk geval overduidelijk aangetoond.

Mijnheer Denys, toen u nog VLD-fractievoorzitter was, hebt u naar aanleiding van de regeringsverklaring van 1995 het volgende verklaard: 'De minister-president is eigenlijk niet de politieke leider

Dewinter

van ons volk en onze gemeenschap, maar niet meer dan een goede meesterknecht die gedwee uitvoert wat zijn federale baas hem voorschrijft. Wat die federale chef wil, werd ondertussen duidelijk, namelijk op alle niveaus dezelfde coalitie voortzetten.' Ik herhaal de woorden van de heer Denys in 1995, naar aanleiding van het aantreden van het duo Dehaene-Van den Brande. In het Frans zegt men : 'Plus ça change, plus ça reste la même chose.' Dat blijkt inderdaad ook vandaag het geval te zijn. Hoe meer het verandert, hoe meer alles op hetzelfde begint te lijken. *(Opmerking van de heer Francis Vermeiren)*

Op 16 juni, dus ná de verkiezingen, verklaarde de heer Verhofstadt in het tijdschrift Knack : 'Het is niet omdat Wallonië voor paars zou kiezen, dat dit ook bij ons het geval moet zijn. Ik verzet mij tegen de logica dat we in Vlaanderen moeten toepassen wat Wallonië eerst beslist heeft. Dat is alvast één oude Belgische gewoonte waar we mee willen breken.'

Vandaag stellen we echter vast dat de coalitie in Vlaanderen een identieke kopie is van de coalitie in Wallonië. Eerst is de Waalse coalitie gevormd. Daarna doet de heer Verhofstadt, gedreven door zijn ambitie, samen met zijn jeugdvriend de heer Dewael net hetzelfde. Er is immers maar één ding belangrijk : zo vlug mogelijk eerste minister van België en minister-president van Vlaanderen worden. Al de rest speelt geen rol, zeker niet de uitspraken en de beloften uit het verleden, van zowel voor als na de verkiezingen.

De heer Francis Vermeiren : Mijnheer Dewinter, uw probleem is misschien dat u geen jeugdvrienden hebt. *(Gelach)*

Mevrouw Hilde De Lobel : Mijnheer Vermeiren, u lijkt de 76.000 voorkeurstemmen van de heer Dewinter te vergeten.

De heer Filip Dewinter : Uitgerekend de Volksunie laat zich nu voor de derde keer in haar politiek bestaan rollen. Na het Egmontpact en het Sint-Michielsakkoord gaat de Volksunie opnieuw akkoord met de politiek van de lege doos en de tactiek van de gebakken lucht. Dit doet velen in de Vlaamse beweging met verstomming slaan. Ik kan de Volksunie – en ook de VLD – meedelen dat de Vlaamse beweging en de partijpolitieke spreekbuis daarvan, het Vlaams Blok, niet zullen tolereren dat we de komende jaren opnieuw zullen terechtkomen in een situatie waarbij de Vlaamse regering en het

Vlaams parlement enerzijds bij wijze van alibi de spierballen mogen laten rollen bij het ontwikkelen van een sterk Vlaams profiel, terwijl anderzijds dezelfde partijen op federaal vlak met spijt in het hart – zoals dat dan heet – zullen vaststellen dat de voorstellen niet haalbaar zijn.

Ik verwijs hierbij opnieuw naar de aanhef van het verkiezingsprogramma van de VLD van de afgelopen verkiezingen. Ik lees voor : 'De VLD wenst niet mee te werken aan een politiek spel waarbij een en dezelfde partij soms tegenstrijdige programma's voorstelt voor verschillende bestuursniveaus.' Waar zijn we eigenlijk mee bezig ? Dit is immers precies wat u vandaag doet. Wat op federaal vlak wordt bedongen, staat niet in het Vlaamse regeerakkoord, en omgekeerd. Op Vlaams vlak gaat u veel verder dan op federaal vlak. U weet echter dat u geen enkele garantie hebt om dat ook daadwerkelijk te realiseren.

Mijnheer de minister-president, als men echt verandering en vernieuwing wil, is een verregeaande staatshervorming essentieel en absoluut noodzakelijk om in Vlaanderen tot een beter bestuur te komen. Mijnheer Denys, vandaag stellen we vast dat daar niets van in huis komt, ook al was u daar in het verleden de grote pleitbezorger van. Erger nog, het communautaire status-quo wordt verheven tot de officiële politiek van deze regering, met alle gevolgen van dien.

In deze context is de verantwoordelijkheid van de Volksunie zo mogelijk nog groter. Enkele dagen geleden nog zag ik op televisie de pathetische verklaring van VU-voorzitter Patrik Vankrunkelsven. Hij zei letterlijk dat de Volksunie in geen enkele regering zou stappen indien er geen spijkerharde garanties kwamen inzake een verdere staatshervorming.

Minister Anciaux, over welke spijkerharde garanties beschikt u vandaag ? U beschikt enkel over de zekerheid dat er een doofpotcommissie komt waarin al uw communautaire eisen gedurende jaren zullen worden besproken. U hebt echter niet de minste zekerheid dat er, met uitzondering van die twee kleine prutsdingetjes die nu worden gefederaliseerd, ooit maar iets van al die eisen zal worden gerealiseerd.

De voorzitter : De heer De Gucht heeft het woord.

De heer Karel De Gucht : Mijnheer Dewinter, die spijkerharde garanties bestaan erin dat de partijen die deel uitmaken van deze coalitie, zich ertoe hebben verbonden in het Vlaams Parlement en het fe-

De Gucht

deraal parlement, in de Vlaamse en de federale regering, hetzelfde te zullen zeggen en doen. Ze zullen dit parlement niet betitelen als de algemene vergadering van het Davidsfonds. (*Applaus bij VU&ID*)

De heer Filip Dewinter : Dat is alweer een straffe uitspraak, die we in de toekomst nog vaak zullen kunnen citeren.

De heer Eric Van Rompuy : De enige die de zogenaamde Davidsfondsresoluties heeft uitgevoerd, zoals de federalisering van onderwijs en openbare werken en de rechtstreekse verkiezing van het parlement, is de heer Dehaene. (*Applaus bij de CVP*)

De heer Filip Dewinter : De grootste gezinsbeweging van Vlaanderen zal met enthousiasme kennis nemen van uw uitspraak, mijnheer De Gucht.

Mijnheer Dewael, mevrouw Vogels, mijnheer Landuyt en mijnheer Anciaux, ik heet u, net zoals de heer Van Rompuy, van harte welkom in dit parlement. Geen van u heeft sinds de rechtstreekse verkiezing van het parlement in 1995 ook maar de minste interesse betoond. Enkele weken geleden hebt u zich laten verkiezen voor respectievelijk Kamer, Senaat en Europees Parlement. Toen bleek dat er ministersposten te verdelen waren, mochten de mensen die zich wél in dit parlement hebben ingezet, zoals de fractieleider van de VLD, de heer Denys, opzij gaan staan, zodat jullie kwispelstaartend konden komen kijken hoe dit parlement er van binnen uitzag, en welke ministeriële bevoegdheden u eventueel kon binnenrijven.

U kent dit parlement niet, noch de Vlaamse bevoegdheden of de Vlaamse regering. Mocht u geïnteresseerd zijn in een rondleiding, dan willen we u die graag geven. Meer nog, ook al bent u niet in een rondleiding geïnteresseerd, de oppositie zal u desondanks alle hoeken van het Vlaams Parlement laten zien, althans figuurlijk.

Mijnheer de minister-president, in uw toespraak tijdens het VLD-congres 'Vlaanderen kan beter' op 26 april 1998 in Gent, hebt u verklaard dat het de PS is, die tegen elke hervorming of modernisering van dit land gekant is. U zei letterlijk : 'Vlaanderen kan beter op het vlak van economie en tewerkstelling, tenminste als we de hefboomen voor een economisch beleid in Vlaamse handen krijgen. Vlaanderen kan beter inzake sociaal beleid als we de hefboomen van de sociale zekerheid in Vlaamse handen krijgen. Dan kunnen we misbruiken en wan-

toestanden uitschakelen en de toekomst van ons socialezekerheidsstelsel vrijwaren.'

Dat gaat echter niet. In dezelfde toespraak hebt u zelf gezegd waarom het niet gaat. Ik citeer u opnieuw : 'omwille van het feit dat de PS tegen elke hervorming of modernisering in ons land tekeer gaat.' Vandaag vormt u niettemin op federaal vlak een meerderheid met dezelfde PS. Opnieuw ontkracht u daarmee al uw stellingen uit het verleden.

Gisteren hebt u gezegd dat u een nieuw beleid zal voeren omdat de partijen die deel uitmaken van deze coalitie, zich zullen toespitsen op wat hen bindt, in plaats van op wat hen scheidt. Het probleem is echter dat er veel meer is dat u scheidt dan dat u bindt. Dit is een regering van blinde ambities, niet van originele en bruisende ideeën. Het is een regering van inertie en immobilisme, niet van verandering. Dit is een antiregering, tegen het Vlaams Blok en de CVP, zonder vernieuwend project voor de toekomst.

Daarom zal het Vlaams Blok deze regering niet steunen, en zal onze partij zich meer dan ooit profileren als een partij die luidop zegt wat steeds meer kiezers stil denken. (*Applaus bij het VB*)

De voorzitter : De heer Bossuyt heeft het woord.

De heer Gilbert Bossuyt (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, geachte leden van de Vlaamse regering, collega's, ik heb het een beetje moeilijk om het woord te nemen na deze grondige inhoudelijke analyse van het Vlaamse regeerakkoord die we hier zonet hebben gehoord.

Sta mij in de eerste plaats toe namens de SP-fractie alle leden van de Vlaamse regering van harte te feliciteren met hun benoeming. Ik wens tevens van deze gelegenheid gebruik te maken om de voormalige regeringsleden te danken voor hun inspanningen en hun werk, en voor de goede samenwerking waarvan wij in de voorbije vier jaar blijf hebben gegeven.

Mijnheer de voorzitter, het is met enige schroom en met een grote nederigheid dat ik hier vandaag het woord neem. De SP heeft immers de verkiezingen van 13 juni verloren. Dit belet mij echter niet om vrijuit te spreken. Wij stonden niet te popelen om verder te regeren, maar evenmin om in de oppositie te gaan. We zijn ingegaan op de uitnodiging tot onderhandelen en de leidraad voor ons handelen na 13 juni was, is en blijft het kiescontract dat

Bossuyt

we in onze verkiezingscampagne hebben verdedigd en aan heel wat mensen hebben uitgedragen.

In een democratie mag men immers nooit uit het oog verliezen dat het de kiezer is die de kaarten verdeelt, en we moeten daar rekening mee houden. Ik hoor hier en daar spotten met de vele kleuren van het kabinet. Maar als dat de wijze is waarop de kiezers hun stemmen hebben verdeeld en zo te kennen hebben gegeven zo geregeerd te willen worden, kan men dan iets anders verlangen? Politici die de democratie genegen zijn, hebben dan ook de opdracht om in dergelijke omstandigheden hoe dan ook een basis te vinden waarop het land kan worden bestuurd. Precies dat is het fundamentele van een democratie.

Mijnheer de voorzitter, het nieuwe project voor Vlaanderen heeft de intentie om enerzijds de bakens voor de 21ste eeuw te overstijgen en om anderzijds in een bepaalde continuïteit verder te werken, zij het – en daar ligt precies de trendbreuk – met nieuwe oriëntaties en heroriëntaties. Het regeerakkoord is ons inziens een duidelijk beloftevol maatschappelijk contract. Het is ambitieus omdat andere verwachtingen worden geponeerd. De ambitie is gerechtvaardigd en haalbaar op voorwaarde dat deze ploeg er voluit voor gaat.

Ter illustratie van de andere verwachtingen verwijs ik bijvoorbeeld naar de terecht andere kijk op de rol van de overheid. Deze andere kijk herinnert mij onwillekeurig aan een inmiddels vergeten boekje dat de voorzitter ongetwijfeld kent, met name "Het socialisme tegen de staat". Het was een pamflet dat in 1914 door Emile Vandervelde werd geschreven tegen het etatisme.

De nieuwe regering wil hoe dan ook werk maken van wat de Engelsen 'civil society' of 'civil service' noemen. Anderen hebben het ook over de 'res publica'. Het vernieuwend beleid beoogt een evenwichtig samengaan van overheids- en privé-initiatief, waardoor een win-winsituatie zou moeten ontstaan. Wat we zelf doen, moeten we goed doen, maar er moet en mag hier geen sprake zijn van goed, beter, best. Wij, noch de mensen die ons hebben gekozen, willen immers een hooghartig Vlaams bestuur. Het regeerakkoord is herkenbaar aan de inbreng en het respect voor deze inbreng van alle partners. Dit is een duidelijk en belangrijk pluspunt. Het is daarenboven een bonus die men moet koesteren en aanhouden.

In alle bescheidenheid, maar gedreven en met verantwoordelijkheidszin, wil onze fractie het beloftevolle no-nonsense en voluntaristische programma helpen invullen en verder uitdragen. We wensen dit zo mogelijk interactief te doen, zodat ook nieuwe signalen worden gehoord en vertaald. We kunnen ons in elk geval terugvinden in het regeerakkoord. De tekst van ons kiescontract maakt duidelijk dat we ondanks de moeilijke situatie waarin we verkeerden, toch voldoende elementen vinden om deze regering en dit akkoord te ondersteunen.

Ik overloop snel een aantal aspecten terzake. Inzake de werkgelegenheid zullen belangrijke inspanningen worden geleverd om een groep moeilijk te helpen werklozen, met name de laaggeschoolden, toch aan de bak te laten komen. De sociale economie zal in belangrijke mate worden uitgebouwd. Opleiding krijgt een belangrijke plaats toegewezen, waardoor de uitsluiting van deze mensen kan worden teruggedrongen. De kinderopvang zal in belangrijke mate worden gestimuleerd. Op het sociale vlak vinden we ons ook terug in de zorgverzekering. De mobiliteit, het gratis vervoer en belangrijke financiële inspanningen op het vlak van de infrastructuur zullen tot gevolg hebben dat de verkeersveiligheid in belangrijke mate wordt bevorderd.

Het onderwijs zal uiteindelijk meer middelen krijgen, in de eerste plaats voor de vernieuwing van de schoolgebouwen. De aanzet hiertoe werd reeds tijdens de vorige regeerperiode gegeven. Er zullen ook meer middelen worden besteed aan de inhoud van het onderwijs, de herwaardering van het technisch en beroepsonderwijs – wat wij erg belangrijk vinden –, de aanpak van de discriminatie onder leerlingen en andere initiatieven.

Het akkoord is ambitieus op het vlak van werkgelegenheid, sociaal beleid, milieu, mobiliteit en ruimtelijke inrichting, maar ook op het vlak van onderwijs en cultuur. Deze beloften maken schuld. De mensen zullen ons bijgevolg over het beleid kunnen aanspreken.

Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, leden van de regering, het is van belang dat de Vlaamse regering en het Vlaams Parlement reeds van bij het begin van deze zittingsperiode klare en duidelijke afspraken maken. Onze fractie wil dan ook dat op stringente wijze opvolging wordt gegeven aan het Reglement inzake het indienen van beleidsnota's en -brieven. Ik herinner er u tevens aan dat we net als in het verleden op geregelde en overeengekomen tijdstippen actuali-

Bossuyt

teits- en themadebatten met een duidelijke finaliteit zullen organiseren.

Het parlement moet omzichtig en selectief omspringen met resoluties en moties. De voorbije zittingsperiode werden immers ruim 140 moties en 120 resoluties, veelal als beleidsaanbevelingen, goedgekeurd, maar die werden niet steeds omgezet in het beleid. Dit kan dus beter. We gaan ermee akkoord om de doelmatigheid van de decreten en besluiten gedurende de gehele zittingsperiode te evalueren en te toetsen aan de behoeften en noden. In de werkgroep Verfijning van de Democratie hebben we trouwens het volgende afgesproken: '... aldus kan en moet de Vlaamse regelgeving eenvoudiger, transparanter en doelmatiger worden.' Tijdens de voorbije zittingsperiode werden ruim 280 decreten goedgekeurd. De uitvoering ervan moet eveneens worden getoetst. De inventaris van decreten, besluiten en omzendbrieven die werden samengebracht in de Vlaamse codex, vormt daarbij een handig en uitstekend hulpmiddel.

We mogen evenmin in het andere uiterste vervallen en te weinig of te fragmentarisch werken waardoor de regelgeving onvolkomen blijft. Overdreven regelgeving is nooit goed, want die is niet toepasbaar of afdwingbaar. Wilde deregulering leidt echter tot een onsamenhangend beleid en biedt weinig houvast. We kunnen ons bijgevolg vinden in de stelling dat de overheid exclusief verantwoordelijk moet zijn voor een heldere en afdoende normering, een efficiënte controle en daadwerkelijke sancties.

Mijnheer de voorzitter, ik wijs ook op de complementariteit en synergieën tussen het Vlaamse en federale regeerprogramma, onder meer op het vlak van werkgelegenheidsbeleid, met name de activering van de tewerkstelling. Het is een goede zaak die ook in de praktijk moet worden uitgevoerd.

Het regeerprogramma voorziet in middelen om het voorgenomen beleid te concretiseren. Daarbij moeten we andermaal voor een zorgvuldig en doelmatig begrotings- en financieel beleid pleiten. De beschikbare ruimte die omwille van een voorzichtig financieel beheer nog niet werd ingevuld, biedt verdere perspectieven, die in samenspraak met het parlement en op termijn een goede bestemming verdienen. We vragen dan ook dat voor alle niet flankerende beleidsvoorstellen vanuit het parlement, in de nodige middelen wordt voorzien.

Ten slotte hopen en rekenen we erop dat stappen inzake institutionele vernieuwing leiden tot bestuurlijke vernieuwing en hervormingen. De toonzetting is anders, positiever en alleszins realistisch. Zonder pleinvrees, trompetgeschal of tromgeroffel en niet verkramppt bieden de federale en Vlaamse regeerakkoorden wellicht en tot voor kort onverhoopte kansen. Laat ons deze kansen op een kalme en verstandige manier grijpen.

Het regeerakkoord is niet volledig, en bepaalde punten zijn voor nadere invulling vatbaar. De SP-fractie vraagt dan ook dat in de septemberverklaring en de begroting 2000 de Vlaamse zorgen een eerste concrete invulling krijgen. Tevens lijkt het ons nuttig om de uitvoering van het regeerakkoord in de tijd te plannen, met ruimte voor flexibiliteit. Samen met onze projectpartners en met diegenen die opbouwende voorstellen aanreiken, willen we er werk van maken.

Ik wil tot slot de heer De Roo bedanken voor de voorbije vier jaar van samenwerking. We hadden een regering met één stem meerderheid, en we hebben toch een volledige regeerperiode uitgediend. We hebben nu een regering met vier partijen. Ik vertrouw er op dat we in staat zullen zijn om de volledige regeerperiode uit te dienen en het beloftevolle project dat voor ons ligt, volledig uit te werken. (*Applaus bij de SP, de VLD, de VU&ID en AGALEV*)

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Dames en heren, hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor deze voormiddag.

Wij komen om 14 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen.

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 12.34 uur.*
